

IZBORI I DEMOKRACIJA

U ŽARIŠTU

Čitava povijest je zapravo satkana od napora čovjeka i čovječanstva da dosegne slobodu, a to znači mogućnost izbora — demokracija. ● Kako pomiriti i uskladiti mnoštvo pojedinačnih sloboda s općim načelom demokracije »da moja sloboda ne ugrožava slobodu drugoga«? ● To je vječito pitanje i najviši kriterij za utvrđivanje istinske slobode i demokracije. Da nije tako sve bi bilo relativno, svatko bi proizvoljno mogao tvrditi za sebe da je d

Stranica 4.

GLASILO OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XXX.
BROJ 1493

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 31. srpnja 1992.

CIJENA
50 HRD

PREDSEDNIK VLADE RH, dr. F. GREGURIĆ, U ŠIBENIKU

OVDJE SE RATOVALO I GRADILO

— Ovdje je danas u Šibeniku prisutna gotovo jedna petina Vlade Republike Hrvatske. U njenoj i u svoje ime ovom bliz prilikom želio zahvaliti građanima Šibenika i svim stanovnicima općine na svemu onom što su učinili za ove dvije protekle godine. Za te dvije u biti ratne godine ovdje se i ratovalo i gradilo gotovo iz nula da bi se dokazalo kako se i u ovakvim vremenima može učiniti puno

Stranica 2.

PREDIZBORNA KAMPANJA

HRVATSKA
DEMOKRATSKA ZAJEDNICA

NE ŽELIMO UMANJITI NIČIJE ZASLUGE, ALI ...

Stranica 6.

PREDIZBORNI MITINZI
PREDSJEDNIČKIH KANDIDATA

Dr. SAVKA DABČEVIĆ-KUČAR

Hrvatskoj treba promjena

Dr. MARKO VESELICA

Otkaz karijeristima u Hrvatskoj vojsci

IVICA RAČAN

Ne smije doći do raskola

DOBROSLAV PARAGA

Četnici, evo nas!

Stranica 3.

LEGALIZACIJA BESPRAVNIH OBJEKATA

BESPRAVNI GRADITELJI PROFITIRALI!

Oni koji su nasrtali na prostor mimo zakona bili su »pametniji« i promućurniji od onih koji su strpljivo čekali dozvole i ostale »papire«

Stranica 2.

PREDSJEDNIK VLADE REPUBLIKE HRVATSKE, dr. FRANJO GREGURIĆ, U ŠIBENIKU

OVDJE SE RATOVALO I GRADILO

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske, dr. Franjo Gregurić sa svojim suradnicima, ministrom prometa i veza Josipom Božićevićem i ministrom unutarnjih poslova Ivanom Jarnjakom te ministrom rada i socijalne skrbi Josipom Jurasom boravio je u srijedu 29. srpnja u Šibeniku. Oni su tom prigodom posjetili i Žirje te sela Ključ, Drinovce i Brištane na miljevačkoj zaravni. Bogat i izuzetno naporan program posjeta uključio je otvaranje dvaju novih objekata — novog skladišnog prostora «Vinoploda» i novog proizvodnog pogona «Revije» u Bilicama.

U Šibeniku je ovoga tjedna boravila gotovo petina Vlade Republike Hrvatske potvrđujući time značaj i izuzetnu važnost Šibenika u programima i projektima Vlade te izražavajući na neki način i zahvalnost Šibeniku i šibencima za sve ono što su oni dali i u domovinskom ratu i u dvogodišnjem razdoblju «nove» vlasti. Uostalom to je i sam dr. Franjo Gregurić rekao u razgovoru sa članovima Skupštine općine čime je i započeo program boravka na šibenskom području. S ostvarenjem programa razvoja Šibenika predsjednika je Gregurića upoznao predsjednik Izvršnog vijeća Ivan Jerkin. On je posebno naglasio ulogu «Hrvatskih cesta», Hrvatske pošte, Hrvatske vojske i policije te lokalnih komunalnih organizacija. Ako je u protekle dvije godine, prema njegovim riječima, asfaltirano na našem području 150 kilometara prometnica a u planovima je ostala još izgradnja magistralne ceste Šibenik — Trmilja — Drniš kao i regionalna prometnica Murter — Kapela — Putičani. U tim projektima općina Šibenik nužno treba pomoć Republike.

Problem prihvata i zbrinjavanja prognanika i izbjeglica kojih je u Šibeniku

trenutačno gotovo 18 tisuća nikako nije mogao biti prešućen i zaobiden.

— Hvala vam što ste otvorili svoje hotele i odmarališta i primili tolike prognanike i izbjeglice — rekao je u jednom trenutku predsjednik Gregurić. Sada dolazi vrijeme njihova povratka kućama. Potpunu sigurnost ne možemo čekati niti će nam je netko drugi osigurati umjesto nas. Mi je moramo stvarati, moramo živjeti jer potpune sigurnosti nema ni u miru.

Inače, u normalizaciji života Hrvatske će se ubuduće daleko više osloniti i na UNPROFOR s kojim mora poraditi na uspostavljanju cestovnog i željezničkog prometa s Dalmacijom i osiguravanju energije.

Nakon razgovora s općinskim čelnicima u «Krešimirovu domu» gosti i njihovi domaćini otišli su do «Vinoploda» gdje je otvoren novi skladišni prostor. Novi skladišni prostor, o čemu je goste upoznao Mirko Čala, direktor «Vinoploda», ima površinu od 2000 četvornih metara, a njegova vrijednost je 2 milijuna DEM. Objekt je izgrađen kreditom izvođača te vlastitim sredstvima i uglavnom već otplaćen, a trenutačno služi kao skladište samom «Vinoprodu» čiji sadašnji kapaciteti iznose tisuću i 200 vagona flaširane robe, drugim proizvođačima i Caritasu za skladištenje humanitarne pomoći.

— Ovaj objekt je — rekao je ministar Juras — još jedan poklon grada heroja i pobjednika suverenosti i nezavisnosti državi Hrvatskoj. Ovo je poklon i pobjeda našeg predsjednika koji je ujedinio sve Hrvate, ovo je i pobjeda stranke na vlasti. Potom je novi objekt blagoslovio don Stipe Perković, župnik primošćenske župe a vrpce je presjekao predsjednik Gregurić.

Nećemo zanemariti otoke

Prisustvo članova Vlade Republike Hrvatske na najudaljenijem naseljenom otoku šibenskog arhipelaga, Žirju, iskorišteno je za svečano otvaranje 15 kilometara novouređene i asfaltirane otočne ceste. Istaknuvši da je ta cesta — cesta budućnosti i prosperiteta za

otok dr. Gregurić je rekao da je taj uspjeh dokaz kako se i u uvjetima rata mogu stvarati nove vrijednosti. Cestu je otvorio ministar prometa i veza Josip Božićević i naglasio da Vlada Republike Hrvatske neće zanemariti regionalne i lokalne ceste koje su nužan preduvjet za napredak regije i područja u Hrvatskoj. Posebno se to odnosi

na Dalmaciju i otoke koji su bili neopravdano zapostavljeni.

— Zbog toga moramo dati prioritet izgradnji porušenih prometnih objekata, naročito mostova koji su u ratnim divljanjima do sada srušeni ili teško oštećeni. Tako je i s Masleničkim mostom — rekao je Božićević i izjavio da su obavljene pripreme za njegovu izgradnju te da će Hrvatska Vlada izgradnjom cesta i prometnica u Dalmaciji i na otocima u skladu s «jadranskom orijentacijom» okrenuti novu stranicu te regije, ali i čitave Hrvatske.

Poslijepodnevni program boravka članova Vlade u Šibeniku započeo je odlaskom na Miljevece i posjetom selima Ključ, Drinovci i Brištani.

— Ne samo da se stanovnici ova- moraju trebaju nego se oni moraju vratiti u svoja sela i to ne silom nego mirnim putem bez upotrebe oružja, jer to su naša sela, to je naša zemlja, to su naši domovi. Na čelu bismo trebali biti mi, ljudi iz vlasti, a Hrvatska država mora osigurati sve što je potrebno za taj povratak — rekao je premijer Gregurić. On je izrazio i svoje zadovoljstvo što su mnogi stanovnici ovog prostora i u najtežim trenucima ostali u svojim kućama.

Nakon Miljevaca, ugledni gosti iz Zagreba posjetili su i gradilište aerodroma na Pokrovniku, a potom je predsjednik Vlade dr. Gregurić u Bilicama otvorio i novi pogon «Revije». Riječ je inače o suvremenom pogonu veličine 4500 četvornih metara u kojem će radno mjesto imati 300 radnika. Vrijednost je investicije 9.000.000 DEM od čega je pet osigurala japanska tvrtka «Brothers». Inače, trenutačno šibenski konfekcionari proizvode 80 posto za izvoz a samo 20 posto za domaće tržište koristeći svoje pune kapacitete. Pogon u Bilicama koji je gradila šibenska «Izgradnja» ima suvremenu opremu koja odgovara standardima zaštite životne sredine rađene po licenci Aquamara. U četvrtak 30. srpnja ministar rada i socijalne skrbi, magistar Josip Juras, posjetio je gradilište nove škole na Vičicama a domaćini su ga upoznali s gotovo dovršenim objektom koji će već u rujnu primiti 900 učenika. J.P.

(Snimio: V. POLIĆ)

LEGALIZACIJA BESPRAVNIH OBJEKATA

BESPRAVNI GRADITELJI PROFITIRALI!

Pošast bespravne gradnje za koju nije pronađen nikakav uspješan lijek sada se rješava legalizacijom bespravno sagrađenih objekata. Sabor Republike Hrvatske utvrdio je Zakon o postupanju s objektima građanim protivno prostornim planovima i bez odobrenja za gradnju koji omogućava legalizaciju. Po kojim kriterijima i na koji način? O tomu smo razgovarali s Bosiljkom Lešo, direktoricom Zavoda za prostorno planiranje i gradnju Skupštine općine Šibenik.

— Rečenim Zakonom, kaže Bosiljka Lešo — omogućava se uklopavanje u prostor objekata koji su izgrađeni suprotno prostornim planovima pod određenim uvjetima. Riječ je o izgrađenim objektima a to su oni na kojima su obavljani građevinski i instalaterski radovi, te o objektima čija je izgradnja započela, odnosno na kojima su izvedeni konstruktivni dijelovi najmanje jedne etaže. Oni objekti koji su u temeljima i na kojima ta prva etaža nije izvedena ne podliježu Zakonu o legalizaciji!

● Po svemu sudeći neće moći biti legalizirani svi izgrađeni objekti. Procjenjuje se da na području šibenske općine ima najmanje četiri tisuće bespravnih objekata. Koliko bi njih moglo biti legalizirano?

— Normalno da se neće moći svi

objekti legalizirati ali većina sigurno hoće. Prema našoj procjeni i pregledima koji su rađeni prošle godine na terenu u suradnji s našim resornim Ministarstvom i Urbanističkim institutom Hrvatske gro njih će se moći uklopiti u prostor uz mjere sanacije jer neki objekti izgledaju tako loše pa ćemo njihove vlasnike morati obvezati na određena poboljšanja. Sigurno je da se neće moći legalizirati objekti koji su građeni unutar nacionalnih parkova ili parkova prirode, izvan građevinskih područja. Takve slučajeve mi u šibenskoj općini imamo. Potom, legalizacija je nemoguća u slučaju gradnje u granicama zaštićenih prirodnih cjelina, spomenika prirode i slično, potom objekata na prostoru istražene arheološke zone, unutar registrirane ili evidentirane povijesne graditeljske cjeline ili uz pojedinačne spomenike kulture. I takvih objekata sigurno imamo. Nadalje neće se moći legalizirati objekti u pomorskim i vodnim zonama, u prostoru izgrađenih planiranih ili istraženih prometnih, energetskih, kanalizacijskih i vodoprivrednih objekata, u šumi i na šumskom zemljištu, poljoprivrednom zemljištu najviše bonitetne klase, osim ako je to stambeni ili gospodarski objekt poljoprivrednika. Pod tom točkom vjerojatno će se naći neki od objekata sagrađenih

nih u Donjem Polju ...

● Kakav je postupak kod legalizacije predviđen?

— Građani odnosno bespravni graditelji svoje zahtjeve moraju podnijeti u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu zakona, dakle do 20. prosinca Sekretarijatu za razvoj i korištenje prostora. Ako građani ne pokrenu takav postupak za legalizaciju pokrenut će ga, prema službenoj dužnosti, nadležne službe Sekretarijata. Uz zahtjev moraju priložiti određenu dokumentaciju: kopiju katastarskog plana, geodetski snimak u mjerilu 1:200 i arhitektonski snimak izvedenog stanja u mjerilu 1:100 ili 1:50 iz kojeg će se moći utvrditi što je točno na terenu napravljeno. Mi ćemo te zahtjeve obraditi i svi objekti kojih je prema Zakonu moguća legalizacija bit će legalizirani s tim da će njihovi vlasnici morati platiti određenu naknadu koja će se utvrđivati temeljem odluke o položajnim zonama koju donosi Skupština općine i Uredbe koju će donijeti Vlada Republike Hrvatske?

● Vi ste već izradili prijedlog te Odluke o položajnim zonama!

— Da, željeli smo informirati članove Izvršnog vijeća o čemu je riječ a za njeno donošenje sačekat ćemo još i Uredbu Vlade. Prijedlogom te Odluke utvrđeno je pet položajnih

zona a kriterij je udaljenost od mora. Smatrali smo da je najveća devastacija napravljena u najužem morskom pojasu, da je to najatraktivnija zona i da je tu samo društvo najviše uložilo.

● Može li se već sada reći kolika će otprilike biti ta naknada što će je bespravni graditelji morati platiti?

— Mislim da to neće biti beznačajna sredstva ali građani će imati mogućnosti otplate tog svog duga za devastaciju prostora u mjesečnim obrocima. Prvi obrok neće moći biti niži od 30 posto ukupne naknade. Sredstva koja se dobiju od naknade koristit će se dijelom za održavanje i izgradnju komunalnih objekata i uređaja te za izradu planske dokumentacije, utvrđivanje i uređivanje pomorskog dobra te uređivanje prostora i okoliša.

Sve u svemu bespravni graditelji, oni koji su nasrali na prostor mimo zakona donekle su pobijedili. Bespravna gradnja pokazala se korisnijom i promućurnijom od strpljivog čekanja dozvole i ostalih «papira». Sada je tomu tako a ubuduće trebala bi pobijediti pravna država odnosno bespravnu gradnju trebalo bi u korijenu spriječiti a ne naknadno liječiti!

D. FERIĆ

INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK

OSNIVAČ:
Općinska skupština Šibenik

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka i radio difuzna organizacija Informativni centar
v.d. upravitelja Informativnog centra:
ZDRAVKO KEDŽO

Uređuje redakcijski kolegij: Josipa Petrline, Živana Podrug, Mirko Seku-

lić, Diana Ferić, Branimir Periša, Nivena Friganović, Stjepan Baranović, Ivica Poljićak, Đuro Bećir, fotoreporter Vilson Polić

v.d. odgovornog urednika «Šibenskog lista»: IVAN BURIĆ

Uredništvo: Ulica Božidara Petranovića 3, Šibenik

Telefoni: direktor 29-480, uredništvo

25-295, propaganda 25-606, režija 23-222

Telefax: 25-606
Pretpлата na list za tri mjeseca 650, za pola godine 1300, a za godinu 2600.

Žiro-račun 34600-603-976 kod SDK Šibenik.
Rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kul-

turu Republike Hrvatske, broj 2829 I-1978.

«Šibenski list» oslobođen je osnovnog poreza na promet.

OGLASI:
1 cm / 1 stupac 200 HRD, mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom.

TISAK: «Slobodna Dalmacija» — novine, d.d., Split

PREDIZBORNI SKUP HNS-a
U ŠIBENIKU

HRVATSKOJ TREBA PROMJENA

«Jeste li zadovoljni ovim što imamo u Hrvatskoj? Vjerujem da niste. Jeste li zadovoljni načinom kako se reko prognanici da sami idu UNROFOR-u — i traže od njih da ih vrte njihovim kućama. Kao da je Nambiar njihov predsjednik. Vjerujem da niste. Jeste li zadovoljni što Hrvatska sve više ide u međunarodnu izolaciju? Jeste li zadovoljni što običan radnik ima prosječnu plaću od 100 DEM, dok se drugi bogate? Vjerujem da niste. Jeste li zadovoljni činjenicom što svi pred zakonom nisu jednaki, nego ima jednakijih, kao u Orwellovoj farmi, a to su ovi koji su u stranci na vlasti? Pretpostavljam da niste. Nisam ni ja.» Riječi su to dr. Savke Dabčević-Kučar, a predizbornog skupa HNS-a, održanog u Šibeniku 27. srpnja, u kinu «Odeon».

«Zbog svega toga Hrvatskoj su potrebne promjene, stoga krenimo s promjenama, promijenimo vlast — nastavila je dr. Savka Dabčević-Kučar, kandidat za predsjednika Republike. Dio zasluga za međunarodno priznanje, suverenitet i ulazak Hrvatske u UN, ne može se osporiti vladajućoj stranci. Ali, to je ipak u prvom redu zasluga cijelog hrvatskog naroda i lojalnih građana Hrvatske. Oni su subjekt te promjene. Stoga vladajuća stranka nema pravo svojatati uspjehe u ratu — istakla je dr. Dabčević-Kučar i dodala: «Imamo pravo pitati one čija je to bila dužnost: kako je vođen rat i koliko uspješno je to urađeno?»

Najzlobljivije kritike stranci na vlasti odnose se na vođenje međunarodne politike. Vanceov plan nije nikakvo jamstvo hrvatskog suvereniteta, hrvatska vlast ne funkcionira u područjima pod zaštitom UNPROFOR-a. Za tzv. ružičaste zone hrvatske stranke i javnost nisu uopće znali, rekla je predsjednica HNS-a, napominjući kako su one iznenada iskrasile.

«Hrvatska vlast ili je potpisala nešto što nije razumljivo ili nije imala snage narodu reći istinu. U oba slučaja takva vlast mora otići — rekla je prvakinja HNS-a, dodajući kako će njena stranka tražiti reviziju Vanceova plana, zalažući se da Hrvatska preuzme inicijativu i nametne svijetu problem i opasnost koja ovom dijelu Evrope prijeti od Srbije i četničko-memorandumskih planova.

Što se tiče primanja Hrvatske u UN, dr. Savka Dabčević-Kučar je rekla: «To je naš ponos, ali to nije naš krajnji domot. Osim toga, koliko je važno da se hrvatska zastava vije ispred zgrade UN, toliko je važno da se vije i u Vukovaru, Kninu, Petrinji, Glini, Borovu Selu, na Pitivcama. Dok se prognanici ne vrate svojim kućama, dok ne krenu na posao Hrvatska nije ostvarila svoj san.»

U nastavku svog predizbornog govora šibenskim biračima Savka Dabčević-Kučar podsjetila je na činjenicu kako je hrvatski narod u obrani svoje domovine pokazao nevjerojatno jedinstvo. «Tko unosi razdor ponovo među nas? — zapitala je gospođa Kučar, odgovarajući potom: «Oni koji su jučer promijenili košulju i sa svojim prijevrim rubljem ušli u stranku na vlasti.»

Hrvatska se mora brinuti i osigurati povratak prognanika, mora se brinuti za invalide rata i obitelji poginulih. Sve sposobne i kreativne snage u Hrvatskoj treba ujediniti u preporodu zemlje. Treba uspostaviti politički konsenzus, natezanje svih, a ne sumnjicanje svih, istakla je predsjednica HNS-a. To će biti ujedno i njen prvi korak, ako bude izabrana za predsjednika države. Nadalje, zalagat će se za ukidanje velikih predsjedničkih ovlasti i jačati ulogu hrvatskog Sabora u političkom životu Hrvatske da Hrvatska bude zemlja jednake prava za sve građane, da se vrati sigurnost i stabilnost, da novinari ne budu prognanici zato što pišu ono što ne odgovara stranci na vlasti, da ljudi ne ostanu bez posla zato što pripadaju ovoj ili onoj stranci.

Gospodarstvo Hrvatske uništio je socijalizam, rat, ali i pogrešna gospodarska politika stranke na vlasti. HNS ne obećaje brda i doline, već mogućnost slobodne inicijative i kreativnosti, kojoj država neće smetati, već, će stvoriti jednaka pravila igre za sve. Privatno poduzetništvo, restrukturiranje privrede uz međunarodnu pomoć i kapital — budućnost su Hrvatske, rekla je na kraju svog govora dr. Savka Dabčević-Kučar.

Na predizbornom skupu HNS-a u Šibeniku govorili su i Vice Vukov i Ivan Bilić, kandidati s državne liste, te Peško Periša i Mladen Klarić, zastupnički kandidati u šibenskoj izbornoj jedinici.

M.L.

PREDIZBORNI MITINZI PREDSJEDNIČKIH KANDIDATA

M. VESELICA,
PREDSJEDNIČKI KANDIDAT
HDS-a

DAT ĆEMO OTKAZ KARIJERISTIMA U HRVATSKOJ VOJSCI

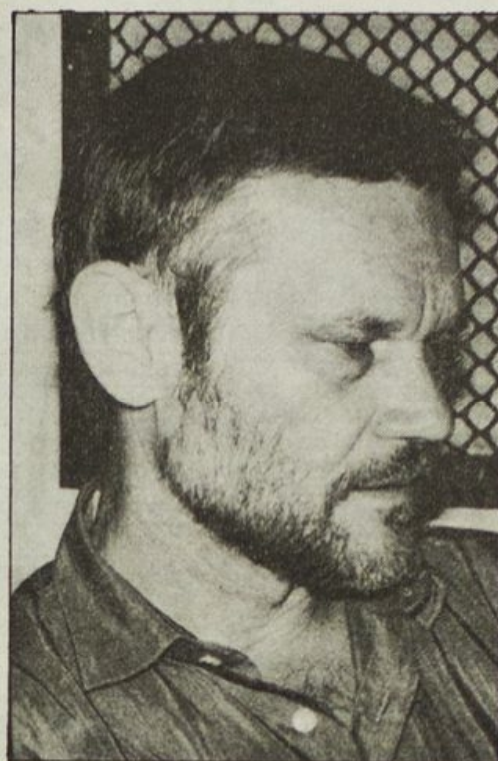

Predizborni skup proteklog je petka održao i šibenski ogranak Hrvatske demokratske stranke na kojem je govorio dr. Marko Veselica, predsjednički kandidat te stranke na izborima.

Izražavajući zadovoljstvo što opet može govoriti u drevnom Krešimirovu gradu, koji je postao simbolom otpora srbočetničkoj agresiji i primjerom kako treba tući četnike i oslobađati domovinu, dr. Marko Veselica istaknuo je da je cilj HDS-a, osim da pobijedi na izborima i razbije jednostranački sustav, i to da u Hrvatskoj konačno treba ići u budućnost u kojoj će hrvatski čovjek biti cijenjen i zbrinut. «Hrvati su u svom geniju, plemenitosti i ljubav prema Domovini sačuvali posisavši te osjećaje s majčinim mlijekom. HDS se zalaže za Hrvatsku kao zemlju istinske demokracije, viteštva i poštenja u kojoj četnici neće moći kupovati vile dok Hrvati trunu u četničkim zatvorima. Dodemo li na vlast, rekao je Veselica, HDS će prekinuti politiku pregovora i defenzive i hrvatsku će vojsku pripremiti za odlučan boj nakon čega će Hrvatska biti slobodna, ali ne do Drine, jer treba priznati suverenu BiH. Treba uništiti Knin, kao centar četništva i sagraditi hrvatski Knin» — rekao je Veselica, najavivši da će HDS, dođe li na vlast dati otkaz i svim karijeristima koji su se uvukli u Hrvatsku vojsku i potisnuli sposobne hrvatske rodoljube koji su svojim borbenim instinktom pokazali da Hrvati znaju i mogu ratovati. Ustvrdivši da je takvima dr. Tudman mnogo popustio, dr. Veselica je rekao da će Hrvatska živjeti vječno, da će se obraniti od četnika i da srbijansko kopito više nikad neće gaziti hrvatsku zemlju.

Na predizbornom skupu HDS-a predstavljani su i kandidati stranke Frane Bilić i zamjenik Gordan Baraka u izbornoj jedinici 40, te Peško Prlac, kandidat za zastupnika na državnoj listi HDS-a.

B.P.

SOCIJALDEMOKRATSKA
PARTIJA HRVATSKE

NE SMIJE DOĆI DO RASKOLA

Proteklog petka predizborni skup u kinu «Odeon» održala je i općinska konferencija Socijaldemokratske partije Hrvatske SDP, na kojemu je govorio Ivica Račan, predsjednik stranke. «Mnogi argumenti su protiv izbora u ovo vrijeme — istaknuo je Račan, ali kada ih je predsjednik već raspisao, na izbore treba izaći i položiti demokratski ispit zrelosti. Napomenuvši da su građani Hrvatske zreli da izaberu svog predsjednika i demokraciju, Račan je rekao «da je važno pokazati i postići da Hrvatska nakon izbora postane jača». Bude li drugačije — rekao je Račan, moglo bi biti tragično. Govoreći kako je, nakon rezultata izbora 2. kolovoza najvažnije okupiti sve demokratske snage Hrvatske, jer jedino tako se mogu rješavati i riješiti narasli problemi u Domovini, Račan je upozorio na opasnost od onih koji bi htjeli Hrvatsku do Drine, a još uvijek nisu slobodni Knin, Drniš, Vukovar... «O tome će se odlučiti na ovim izborima. Četvrtina Hrvatske je okupirana, i ovi izbori nisu dobri, jer je u Hrvatskoj mnogo posljedica rata, mnogo je rezigniranih ljudi. Prognanici pitaju kada će i kako svojim kućama, i to će biti teško» — rekao je Račan. Stoga, napomenuto je, Socijaldemokratska partija Hrvatske neće govoriti i raditi demagoški, i neće lagati Hrvatima. «Hrvatska nakon ovih izbora mora imati višestranački Sabor, a SDP je istaknuo kandidate koji su se u posljednje 2,5 godine istaknuli kao demokrati. Hrvatska, prema tome, treba takav Sabor, koji će Hrvatsku, vodeći ispravnu politiku, približiti Evropi i demokraciji.» Napomenuvši da će kandidati SDP-a staloženo i mirno raditi za dobrobit Hrvatske, Račan je na kraju svoga nastupa nazočne u kinu «Odeon» pozvao da 2. kolovoza glasaju za demokraciju i kandidate SDP-a.

Na predizbornom skupu Socijaldemokratske partije Hrvatske — SDP predstavljani su i kandidati te stranke iz Šibenika na predstojećim izborima: dr. Ante Romac i njegov zamjenik Grgo Friganović u izbornoj jedinici 40, te Snježana Biga-Friganović na državnoj listi.

B.P.

ČELNICI HSP-a U ŠIBENIKU

ČETNICI, STIŽEMO ZA DESET DANA!

Predizborni skup Hrvatske stranke prava održan je minule subote ispred Krešimirova doma, a priredio ga je ogranak HSP-a iz Šibenika. Govoreći ispred mnogobrojnih šibenčana, Ante Đapić, nositelj HSP-ove državne liste «bez komunista», govorio je «da će vrlo skoro, nakon izbora, HSP doći na vlast, a tada će doći kraj četnicima, jer samo bez njih u Hrvatskoj može biti mira, sreće i blagostanja.» Napadajući ovu stranku neprekidno — istaknuo je Đapić — i HDZ i Račan». A HSP zapravo, nikada nije izdao interese hrvatskog naroda. Hrvati su bili izigrani, u Domovini su vladali Srbi i komunisti, a hrvatsko se ime nije smjelo izustiti. Napomenuvši da HSP ima program star 131 godinu, kojeg bi danas mogle potpisati mnoge moderne, demokratske stranke, Đapić je rekao da je stranka čuvala i sačuvala hrvatsku državotvornu ideju. «Mi ne možemo dozvoliti da nas napada Tudman, dosta je hrvatskom narodu kompleksa. A narodu ne treba vođa, niti gonilac, već netko tko će mu napokon, služiti — bio je odlučan Đapić, i nastavio da je vrhovništvo Hrvatske na čelu s predsjednikom igralo na kartu da rata neće biti, i tada se dogodio pokolj u Dalju. Mi nismo nikakvi ekstremisti, mi želimo ovu zemlju voditi naprijed. Vjerujemo i vjerovali smo samo hrvatskom narodu, koji se sam organizirao i obranio. Mi ne nudimo dugotrajan rat, ali četnike moramo istjerati, u protivnom nećemo imati mira. Stoga, želite li Hrvatsku bez četnika, glasujte 2. kolovoza za nas! — završio je svoj govor Ante Đapić, nositelj HSP-ove «liste bez komunista».

Dobroslov Paraga, predsjednički kandidat HSP-a na izborima 2. kolovoza, obratio se šibeniku «kao gradu hrvatskih kraljeva», a šibenčanima, «kao hrvatskim viteзовima, koji su sami obranili svoj grad.» «Neka čuju beštije u Kninu i kod Skradine» — rekao je Paraga — da dolazimo za deset dana i tada ih neće biti. Ne smije se više dopuštati, što radi sadašnja vlast u Hrvatskoj, da četnici pale, pljačkaju i kolju po Hrvatskoj. Kada krenemo, doći ćemo do Zemuna i do Boke kotorske, do svih hrvatskih krajeva nakon raspada Austro-Ugarske. S četnicima nema suživota, a Hrvatska neće više trpjeti nove Bleiburge. Kada je dr. Tudman govorio da nemamo oružja, 1800 HOS-ovaca i ustaša pokazali su na Vukovaru kako ratuju Hrvati. Pozivamo vas da rat konačno završi, kako bi Hrvatska mogla ići naprijed — rekao je Paraga, i nastavio da HSP ne nudi dugotrajan rat, kako se misli i krivo prikazuje, već se jedino s ratom za oslobođenje može stvoriti državni okvir Hrvatske, koja će postati zemlja napretka i blagostanja. Paraga je na subotnjem skupu također rekao da iz Hrvatske vojske treba istjerati sve jugooficire, koji su se, uz pomoć generala Tudmana i odobravanje HDZ-a uvukli u hrvatske postrojbe, kao da nismo imali i nemamo hrvatskih časnika stvorenih u krvavoj borbi. Stoga, završio je Paraga, na predstojećim izborima vaše najjače oružje bit će olovka i glasački listić. Ako ste za demokraciju, demokratski Sabor i slobodnu Hrvatsku, glasujte za HSP — poručio je čelnik HSP-a i predsjednički kandidat stranke na izborima. U glazbenom dijelu predizbornog skupa HSP-a nastupili su Zlatko Pejaković, i Dražen Zečić, a predstavio se i kandidat HSP-a u izbornoj jedinici 40. šibenski odvjetnik Igor Labura.

B.P.

U ŽARIŠTU IZBORI I DEMOKRACIJA

Winston Churchill je u svojim memoarima države i društva svrstao u dvije globalne kategorije — diktature i demokracije. Diktature opet dijele na dvije potkategorije — fašističke i komunističke. Više od pola stoljeća je trebalo da vrijeme dokaže i potvrdi tu tezu mudrog državnika. Vjerojatno bi slijed događaja u Europi bio drukčiji da su ga ostali sudionici u završnim operacijama II. svjetskog rata poslušali. Da su se savezničke snage, umjesto u Normandiju iskrcale na Balkan i napredovale prema sjeveroistoku, mnogi narodi među kojima i hrvatski vjerojatno bi bili spašeni od komunističke diktature.

Vrijeme je potvrdilo i mnoge druge teze i jednu sveopću zakonitost da se ova civilizacija ipak kreće prema demokraciji. Ne iz nečije posebne želje i zasluge, nego naprosto zato što je to prirodno — normalno i moralno stanje među ljudima. Mnoštvo je prepreka na putu k takvom stanju, kolike su samo generacije nestale s lica zemlje i kolike će još otići ne dosegnuvši taj cilj?

Demokracija egzistira u različitim stanjima i oblicima. Za neke je ona samo daleka želja za neke mutna spoznaja, za neke opet proklamirani i jasno utvrđeni cilj, a samo za manji (nažalost) dio svijeta, ona je živa stvarnost.

Gdje smo mi?

Na putu između želje i spoznaje, koja će demokratski oblikovati stvarnost. Učinili smo odlučujući korak samim time što smo spoznali i svjesno odabrali put u demokraciju. Između brojnih opasnosti koje vrebaju na tom putu je samozadovoljstvo o ostvarenoj demokraciji, što nas onda ponovo može odvesti u drugom pravcu. Zanimljivo da su sve pa i najcrnije diktature sebe nazivale demokracijom, kitile se demokratskim, narodnim i sličnim imenima čak i u službenim nazivima države.

Demokracija je zapravo mogućnost da sam i svjesno prihvatim, a ne da ti je nametne, jer nametanjem demokracije se pretvara u svoju suprotnost. Ona je mogućnost izbora, uzimanje svoje sudbine u svoje ruke, ona nije sama sudbina. Sudbina je nemogućnost izbora, sudbina je rođenje, ime, roditelji, narod, domovina i sve one što sami ne bismo. Čitava povijest je zapravo satkana od napora čovjeka i čovječanstva da dosegne slobodu, a to znači mogućnost izbora — demokraciju. Kako pomiriti i uskladiti mnoštvo pojedinačnih sloboda s općim načelom demokracije »da moja sloboda ne ugrožava slobodu drugoga«? To je vječito pitanje i najviši kriterij za utvrđivanje istinske slobode i demokracije. Da

Mogućnost izbora podrazumijeva obilje, od bogatstva asortimana robe na tržištu, poslova na burzi rada, duhovnih dostignuća umjetnosti, filozofskih artikulacija misli, do pukih želja i snova u mašti svakog čovjeka. Pred istinskom mogućnošću izbora čovjek se pretvara u dijete, biva sretan ako mu se ostvari želja, a što je sreća, nego ostvarenje želja? Zbog toga demokracija i jest život u sreći i blagostanju. Što mi od svega toga imamo priliku birati?

nije tako sve bi bilo relativno, svatko bi proizvoljno mogao tvrditi za sebe da je demokrat.

Da bismo mogli birati potrebno je više zadovoljenih uvjeta; birati dorastao moralnom određenju slobode i demokracije mnoštvo ponuda između kojih biramo najbolju i na koncu jasni kriteriji kao znakovi raspoznavanja dobrog programa. Ako izostane bilo koji od tih uvjeta nema istinske demokracije, niti mogućnosti izbora.

Mogućnost izbora podrazumijeva obilje, od bogatstva asortimana robe na tržištu, poslova na burzi rada, duhovnih dostignuća umjetnosti, filozofskih artikulacija misli, do pukih želja i snova u mašti svakog čovjeka. Pred istinskom mogućnošću izbora čovjek se pretvara u dijete, biva sretan ako mu se ostvari želja, a šta je sreća, nego ostvarenje želja? Zbog toga demokracija i jest život u sreći i blagostanju.

Što mi od svega toga imamo priliku birati?

Sve što nude stranke u ovoj predizbornoj kampanji zapravo je

jedinstvena želja pa i volja da se ne krećemo prema demokratskoj opciji ustrojstva naše države, ali još uvijek ne i ukupne organizacije života. Razlozi tomu su ratno stanje, opće siromaštvo i razorenost zemlje kao objektivni, ali i životne navike i način rada kao subjektivni faktori. Zbog toga bismo bili najbliže istini ako naš odnos prema demokraciji izrazimo kao globalno opredjeljenje, to je naprosto naš projektni zadatak. Mi još nemamo kompletne »projektna dokumentacije«, a kamoli izgrađenih objekata.

Najveća vrijednost u svemu tomu je činjenica da nam to globalno opredjeljenje (projektni zadatak) nije nitko nametnuo, a pogotovo ono nije stav neke političke stranke, a još manje pojedinca. Često se u predstavljanju programa i stranačkih prepucavanja zaobilazi jedinstvo i spremnost hrvatskoga naroda za slobodnu, nezavisnu i demokratsku državu.

To nije ničija prćija niti je to političko pitanje. To je egzistencijalno pitanje do kojeg je došao ovaj

narod, a njegovo političko profiliranje je pitanje vremena i razvoja demokracije što stoji pred nama.

Dakle, što se tiče pitanja da li smo za demokratsku i suverenu Hrvatsku, ono je apsolvirano kod većine žitelja i političkih stranaka. Na njega je dat odgovor na općem referendumu od prije više od dvije godine. Na njega je dat odgovor i do kraja iskazan stav hrvatskog čovjeka i kroz ovaj krvavi rat. Najbolji dokaz za to je sve što je hrvatski narod pretrpio i što je spreman pretrpjeti za to globalno opredjeljenje. Ova odlučnost je oslobodila ogromnu energiju kao potencijalnu silu koja može obraniti i osloboditi zemlju, ali i izvući nas iz teške gospodarske situacije.

U čemu je problem?

Ta energija, koja se iskazuje kao odlučnost mora biti na pravilan način usmjerena da bi dala rezultate. Ona je kao silna rijeka čiji bi vodopadi mogli dati ogromne količine energije, ali pod uvjetom da izgradimo uređaje i elektrane. Autonomastvo ili koji drugi oblik antihrvatstva je definitivno prevladan i potisnut na marginu.

Ne ne smijemo smetnuti s uma i potencijalnu opasnost koja vreb negativnim učincima koje ova energija može imati, ako se politički zrelo ne bude usmjeravala.

Postoje u povijesti samo dvije metode i puta u političkom oblikovanju: totalitarizam i demokracija. U prvom obliku je sloboda pojedinca podređena vlasti, narod se povinjava vlasti, a ne obratno kako se često lažno prikazivao taj oblik. U tom režimu čovjek ne stvara nego služi i rezultat nam je poznat — nema tu blagostanja.

Drugi put je onaj za koji smo se već odlučili, ali on je dug i mukotran. Treba zbog toga mnogo mudrosti, strpljenja i rada da bismo ga dosegli.

Svi koji nam se nude kao naši zastupnici obećavaju da su baš oni oni pravi, na nama je da ih pronađemo. Ovi izbori su samo jedan »košulj« u nizu obveza koje nas još čekaju do »diplomatskog ispita«.

Ivan BURIĆ

NA DNEVNOM REDU

GUŽVA ZA PUTOVNICE

Teška ekonomska situacija u našoj porušenoj domovini, život stanovništva na rubu socijalne bijede doveo je ponovno do migracije velikog broja hrvatskog pučanstva van granica svoje domovine. Ratne neprilike gotovo su uništile kompletno poslovanje poduzeća, privatnih djelatnosti i ostalu infrastrukturu. Posebno se to odnosi na Dalmaciju i na našu općinu. Posljedice trajanja rata dovele su do apsolutnog pada životnog standarda, a kako sada stvari stoje budućnost nije niti malo ružičastija. Očito je da ljudi tek sada osjećaju one prave ratne posljedice koje su gotovo neizbježne. Početni pokušaji naše Vlade da vrati dijasporu koja je trebala biti glavni čimbenik pri ulasku stranog kapitala u Hrvatsku, pretvorili su se zapravo u paradoks, ponovnog odlaska našeg pučanstva truhom za kruhom. Ova pojava posebno je interesantna za Šibenik čija industrija te ostala proizvodna infrastruktura, doživljavaju svoje najteže dane. Vjerojatno ste i sami imali prilike čuti kako se vaši znanci i rodbina spremaju na privremeni odlazak u inozemstvo da bi zaradili koju »marku«. To se posebno odnosi na prijateljsku nam Njemačku gdje su Hrvati u odnosu na druge nacije u povlaštenom položaju kako za osiguranje posla, smještaja i ostalih pitanja. Pojačan trend odlazaka radno sposobnog stanovništva možemo vidjeti na svakom koraku, gužve su evidentne pred vratima za izdavanje putovnica, a najveći broj ljudi je mlade i srednje dobi, dakle u naponu fizičke i intelektualne snage. Odsjek za vojna pitanja ima pune ruke posla, nakon demobilizacije, brojni građani traže dopuštenje za odlazak u inozemstvo od nekoliko mjeseci, autobusne karte za odlazak u Njemačku možete osigurati tek desetak

dana ranije, radi bolje informacije svakog dana za zapadnoeuropske gradove odlaze po tri autobusa iz Šibenika.

Čelnici poduzeća, recimo u bivšem TLM-u, kao i oni u građevinarstvu već odavno kukaju kako pravi i kvalitetni meštiri odlaze preko granice za materijalnom sigurnošću. Zasiurno ne možemo govoriti o alarmantnim pojavama kao sedamdesetih godina kada je migracijski val zahvatio gotovo trećinu radno — sposobnog hrvatskog pučanstva, ali je istinito da ogroman dio ljudi usljed bijede i siromaštva napušta Hrvatsku. Glede postojećeg stanja u našoj općini dovoljno će vam reći i ova kratka priča. Prije nekoliko dana imali smo prilike razgovarati s jednim gospodinom srednje dobi, koji je na braniku domovine proveo pune dvije godine. Demobilizacija je zahvatila i njega, te je bio prisiljen maskirnu uniformu zamijeniti radnim odijelom. Povratak u poduzeće bio je više nego šokantan, posla za njega više nije bilo, lista čekanja, te minimalna i neadekvatna novčana primanja za njegovu obitelj značili su teško materijalno preživljavanje. Potrebe prosječne obitelji daleko premašuju 100 DEM koliko država dodjeljuje za mjesečni život.

Jedino što preostaje bivšem hrvatskom branitelju jest odlazak iz domovine za koju je do jučer bio spreman položiti i svoj život. Ostatak radnog vijeka taj će čovjek ugraditi za razvoj tuđe zemlje, kako bi prehranio svoju obitelj. Na kraju moramo dodati da on može biti presretan jer se ukazala prilika za zaradu a što je s ostalom armijom nesretnika koji će mjesec dana raditi za rezervoar goriva.

Što migracija donosi Hrvatskoj? Nije teško prognozirati kako jedna mlada

Što nakon demobilizacije?

i ratom izmučena zemlja može zabilježiti ekonomski prosperitet i potrebnu obnovu, kad najbolji dio stanovništva mora van granica. Pitamo se tko će snositi teret obnove i napretka?

Glasno razvikani proces povratka dijasporu u Hrvatsku nije niti počeo, a stvara se nova, tako da povratak svih emigranata mora čekati bolja vremena. Naši ljudi koji žive i rade na Zapadu, bez obzira na srce i privrženost domovini, nisu dobili priliku da se vrate u nju. Za otkupljivanje poduzeća, obrta i masovni povratak naših ljudi treba prije svega riješiti političko-vojnu situaciju u Hrvatskoj, jer tko će uložiti makar jednu njemačku marku na prostor Dalmacije i Šibenika kad nema niti redovne električne energije, kao niti normal-

nog prometovanja s ostatkom domovine. Ali treba istaći da je dosadašnji plan povratka koji je zagovarala naša Vlada, više bio destimulativan nego poticajan. Zna se da je državi potreban novac i to u velikim zacrtanim količinama i da je fiskalna, porezna politika najbolja za namicanje tih sredstava. No nelogično je da su te porezne pristojbe zahvatile i ljude koji će ulagati u Hrvatsku. Koliko god se uvjeravalo da privremene porezne pristojbe ne zahvaćaju naše povratnike koji su spremni uložiti u otvaranje obrta, privatnih poduzeća, što reći za one koji imaju već otvorene poslovnice i po novome moraju platiti u prosjeku porezni namet u visini od 300.000 HRD. Znamo da država treba novca, ali ovo što radi

nije dugoročno razmišljanje o ekonomiji Hrvatske i to će nam se kad tad razbiti o glavu. Kada sve to uzmemo u obzir što se onda čuditi zašto ljudi odlaze u inozemstvo i nitko ne otvara nove privatne i poduzetne djelatnosti, uz istovremeno zatvaranje postojećih koje su usprkos ratnim mukama nekako poslovali. Alarmantna je činjenica da je više od 70 posto obrtno-privatnih djelatnika prekinulo poslovanje u našoj općini, a mnogi se zbog novih poreza spremaju učiniti isto.

Ne treba mnogo razmišljati kako oživljavati privredu u našoj općini. Izuzetno je mnogo ljudi koji su spremni uložiti svoj kapital u otvaranje različitih poslovno-uslužnih djelatnosti, pa sve do lako-industrijskih postrojenja koja bi zapošljavala gotovo kompletno stanovništvo našega grada, samo je potrebno osigurati nekoliko osnovnih preduvjeta, no da li to izgleda nemoguće? Ako je nemoguće osigurati normalnu prometno-saobraćajnu komunikaciju sa sjeverom, električnu energiju i skresati državno-porezna davanja onda odlasci našeg pučanstva u inozemstvo neće biti samo sezonski trend ili pomodarstvo već ozbiljni problem koji se pred Hrvatskom nametnuo.

Tada ekonomska kolaps i socijalna bijeda nećemo moći ukrotiti. Nova Hrvatska i nova ili stara vlast poslije izbora trebaju prvenstveno zaustaviti odlazak hrvatske populacije u inozemstvo, bilo da je riječ o inteligenciji, studentima ili radnicima. Osiguranje uvjeta normalnog života i povećanje standarda življenja sveg pučanstva osnovni je cilj svake države.

P. VLAHOV

HUMANITARNA POMOĆ

»ESPOIR« NE POSUSTAJE SVI NA IZBORE

Francuska humanitarna organizacija za pomoć djeci »Espoir«, koja je u više navrata pomagala i ugroženoj djeci Šibenika, u ponedjeljak je uručila Udruženju civilnih invalida rata i domovinskog rata humanitarnu pomoć u hrani, odjeći i higijenskim potrepštinama. Dostavu i raspodjelu ove druge pošiljke pomoći koju »Espoir« daje invalidima, omogućila je šibenska podružnica te organizacije, i njom će na neko vrijeme biti podmirene potrebe porodica 20 najugroženijih članova Udruženja, a slijedit će joj još dva konvoja do kraja godine.

U znak zahvalnosti za primljenu pomoć, članovi Udruženja uručili su predstavnicima »Espoir« simbolične darove i zahvalnice.

I. V.

(Snimio: V. POLIČ)

KRONIKA

Radna grupa za izradu programa djelatnosti u kulturi, sastala se u ponedjeljak. Cilj radne grupe je formiranje programa kulturnog razvoja grada u narednom razdoblju. Na sastanku je najviše pažnje posvećeno funkciji koju će dobiti obnovljena zgrada bivšeg doma armije.

Zaključeno je da će radna grupa zatražiti od Sekretarijata za društvene djelatnosti izradu programa prenamjene doma za kulturne sadržaje što će biti definirani programom radne grupe. Na sastanku su predložena i rješenja budućnosti Kazališta, za koje je već izrađena financijska konstrukcija. Prema tim prijedlozima, Kazalište bi bilo pretvoreno u profesionalno, sa stalnim glumačkim postavom ili bi

dobilo funkciju menedžerske ustanove koja bi organizirala gostovanja i imala vlastitu amatersku kazališnu grupu. Predloženo je i preuređenje dijela muzejskog prostora u galeriju suvremenog slikarstva, pokretanje književnog časopisa pod okriljem Matice hrvatske i organiziranje »Lukačićevih dana« u Šibeniku.

Prošle subote na šibenskom je području boravio Josip Juras, ministar rada, socijalne skrbi i obitelji pri Vladi Republike Hrvatske. Ministar Juras sastao se tom prilikom s prvim ljudima Doma umirovljenika, Centra za socijalni rad i Fonda mirovinsko-invalidskog osiguranja. Josip Juras, obišao je objekte Doma umirovljenika, upoznao se sa štetama prčinjenim u šibenskom rujanskom ratu, razgledavši neposredno na krovu zgrade uništene veoma vrijedne sunčane kolektore.

Mješoviti zbor »Kolo«, nastupit će krajem rujna na drugom internacionalnom festivalu europskih zborova u njemačkom gradu Deltmoldu u okrugu Herford. Iako su kolaši odavno dobili poziv za sudjelovanje na spomenutoj manifestaciji, tek su sada potvrdili svoj nastup. Odlazak na festival u Deltmold, bit će i prilika za još nekoliko koncerata u samom Herfordu i drugim gradovima tog okruga.

U marinama na šibenskom području boravi nešto manje od 300 gostiju, od toga sto u murterskoj marini »Hramina«. Dnevni tranzitni promet ove je sezone sveden na dva do tri uplovljavanja. Najzaposlenije su tranzitne marine na Žutu i Pliskeri u koje dnevno uplovi i do dvadeset brodova, što je, međutim, tek petina uobičajenog prometa tih marina.

AKCENTI

Bilo je vrijeme kad sam mislio da mi nikad neće biti žao ako ne budem mogao sudjelovati na izborima. Ali eto došli su izbori, drugi slobodni izbori u mojem životu, a ja, nažalost, neću glasovati, ne zato što ne bih htio, niti imam nešto načelno protiv — kad ih je vlast htjela neka ih ima — nego je zov iz Dubravica jači. Tamo se, javljaju mi više ne puca, narod se vraća u svoje polusušene kuće i ja moram, kao i svake godine u ovo doba, otići tamo.

Ne sjećam se da li sam ikada sudjelovao na izborima u onoj pokojnoj državi, u kojoj nikakvo, od države režirano slavlje, nije moglo sakriti svu njihovu laž i namještenost. Ne sudjelovati na tim izborima bilo je u mojoj obitelji pitanje časti, kao što je bilo pitanje časti sudjelovati u glasovanju i glasovati za Mačeka u onoj, isto pokojnoj, kraljevini.

Iz vremena komunističkih izbora sjećam se dviju grotesknh zgoda koje, mislim, zaslužuju da ih ovdje ispričam.

Tamo negdje sredinom šezdesetih, jedne subote, vraćao sam se prilično kasno kući. Put me je vodio pored škole u Dubravicama, iste one koju su 4. kolovoza prošle godine srpski zrakoplovi dobro raketama izbušili. Na stepenicama pred školom, u mraku, ugledao sam trojicu mojih mještana. Sjedili su, pušili i nešto tiho razgovarali. Jedan je držao lovačku pušku između koljena. Sve mi je to bilo malo neobično, pa sam se osmjelio, prišao im, pozdravio i upitao što rade dobri ljudi tako kasno pred školom. Odgovorili su mi da su sutra izbori, da bih i ja to trebao znati i da oni čuvaju izbornu kutiju, žaru. Kako sam tada bio mlad i drzak, neobuzdan i neoprezan, a opet dovoljno obaviješten o besmislenosti njihova posla, kazao sam im da je to lijepo od njih što paze na žaru jer bi se u suprotnom moglo dogoditi da oporba ubaci svoje listiće. Mogao bi ti mali pripaziti što govoriš,

zarežao je jedan od trojice. Bogme, moram priznati da sam se tog glasa i tona prepao. Bili smo još uvijek u mraku, bio sam sam protiv trojice, a njihove ratne i poratne biografije bile su poznate svima u selu, osim njihovoj djeci.

Druga zgoda vezana je uz izbore, mislim 1974. godine. Živio sam tada u Drnišu. Bili su to prvi izbori po novom delegatskom sustavu, kojeg moram priznati nikada nisam shvatio niti me je to zanimalo. Na tim izborima također nisam sudjelovao — nedjeljom sam uvijek odlazio preko Krke u Dubrovnik — pa nisam sudjelovao ni u ljepšoj strani onoga što se dogodilo. Na podugačkoj listi kandidata za delegate, sastavljenoj od uvijek pouzdanih Srba, unitarista i prodanih duša, čelno mjesto zauzimao je tadašnji predsjednik općine. Bilo je to obično spadalno, lokalni propali student i izgubljena egzistencija, Hrvat oženjen Srkinjom dakako, ujutro kako tako trijezan a do večeri nakresan vlahovcima, klatario se od šanka do šanka i prijetio hrvatskim nacionalistima, a čime drugo do zatvorom.

Duhoviti Drnišani (šteta što ni puno duhoviti Česi i Slovaci nisu duhovito mogli zaustaviti neprijateljske tenkove) glasovali su tako — ne znam da li je to bilo dogovoreno ili je spontano progovorio narodni genij — da je jedini na listi prošao onaj najgori, na čelu, drug Vlahovac, kako sam ga nazivao. Kakav podsmijeh, kakva rukavica bačena u lice bahatim vlastima? I dok se narod smijuljio, netko glasno, a mnogi potihlo, vlast se našla u čudu. Pohitali su brzo na konzultacije u Zagreb. Instrukcije su brzo stigle. Izbori su proglašeni ništavnima zbog navodnih krivih tumačenja izbornih zakona ili nečeg sličnog, pa su za koji tjedan ponovljeni. kao što se moglo i očekivati svi delegati, na nepromijenjenoj listi, dobili su glasova više nego je trebalo. A kako, zna se.

J. LACA

TROJICA ŠIBENSKIH LIJEČNIKA

Piše: dr. Stjepan SIROVICA

EPIDEMIJA VELIKIH BOGINJA U ŠIBENIKU 1887. G.

Sjećanje na epidemiju trajalo je godinama. »Hrvatska rieč«, Šibenski list, 11. XI. 1905. g., piše: »Sveti Martin. Šibenik slavi sv. Martina kao svog zaštitnika. Na ovaj je dan godine 1887. prestao zadnji slučaj ospice, koje su te godine nemilo poharale Šibenik i pučanstvo. Svečanost se slavi u crkvi istog ređa u Varoši svečanom svetom misom. Šibenska glazba je obašila grad udarajući veselo pred crkvom, a svršilo se je i preko svečanog obreda pred crkvom, koja se nalazi u vrtu ratarskog kraja.«

Trideset godina kasnije, »Nova Tribuna«, 1935. g., piše:

»Obilježnica jedne epidemije. Na dan sv. Martina, 11. studenoga, g. 1887., prestala je kužna bolest ospica, koja je one godine u Šibeniku poharala mnoštvo svijeta, osobito mladega.

Od one godine Šibenčani blagdan sv. Martina redovito slave, to su i jučer održavane crkvene funkcije u crkvi istoga imena uz veliko učestvovanje građanstva...

Šibenčani — barem oni stari — bili su veoma zahvalni i meki na svako primljeno dobro, ali su znali biti tvrdi, neslamljivi i neukrotivi na nanešenu nepravdu. Bog bi znao jesu li ovakvi Šibenčani danas? dobri i pravedni u dobru i u zlu? plemeniti u srcu za opće narodno dobro i nezavidni u duši za iskrnjega i za brata rođenoga?...

Koliko je poznato, u crkvi sv. Martina u Šibeniku, još se godine 1939. održala svečana misa u znak sjećanja i zahvalnosti zbog prestanka stršanje epidemije crnih boginja, koja je tokom 1887./88. harala sjevernom Dalmacijom, a osobito pogodila stanovništvo Šibenika.

Preko pedeset godina, iz godine u godinu, u mjesecu studenomu, Šibenčani su se prisjećali događaja koji je odnio živote preko 400 osoba, uglavnom djece, od kojeg je oboljelo, ostavivši na licu tragove preko 1500 građana.

Svake se godine taj dan najsvečanije obilježavao. Ujutro, gradom je gradska glazba mimohodila i svirkom oglašavala

taj dan. Na svečanu misu, u crkvi sv. Martina, dolazili su najugledniji građani Šibenika i najznačajniji uglednici školskih, zdravstvenih, političkih, upravnih vlasti...

Prošao je još jedan svjetski rat, prošlo je još pedeset godina, događaj te epidemije danas je zaboravljen i malo bi danas koji Šibenčanin mogao nešto o njoj reći. Epidemija nije zabilježena u stručnoj literaturi izvan Šibenika pa bi se moglo misliti da se radilo o događaju malog značaja. Međutim, koliko je poznato, radilo se o posljednjoj epidemiji takve veličine u Europi pa ona, uz neke pouke, zavređuje više pažnje.

Šibenik je bio upozoren 1877. godine epidemijom u Splitu

U Kraljevini Dalmaciji iz godine u godinu, na ovom ili onom području, tokom 19. stoljeća, oboljevali su pojedinci ili manje grupe osoba od variole. Zapravo, ta je bolest bila stalno prisutna u ovoj pokrajini Austro-ugarske monarhije i stalno je prijetila opasnost javljanja velikih epidemija. Godine 1877. razbuktala se velika epidemija u Splitu. U gradu je oboljelo preko 1000 stanovnika, a preko stotine ih je umrlo. Epidemija je te godine u Splitu trajala mjesecima.

Analiza događanja pokazuje da se epidemija javila i proširila zbog brojnih propusta kako u prevenciji (vakcinacija, rano prepoznavanje, izolacija, dezinfekcija) tako i u postupku za vrijeme epidemije. Posljednja epidemija variole u Europi dogodila se je u Jugoslaviji, u Kosovu, 1972. godine. Oboljelo je oko 170 osoba, a umrlo 35. Zbog te se epidemije uznemirila zdravstvena služba Jugoslavije, ali i čitave Europe. Potrošena su ogromna materijalna sredstva. Radio, TV, novine neprekidno su obavještavale stanovništvo, saobraćaj je stavljen u zemlji i Europi pod kontrolu itd.

Deset godina kasnije — epidemija crnih boginja u Šibeniku

Bilo je očekivati da će jedna tako velika epidemija, kao što je bila ona u Splitu, poukama utjecati na rad zdravstvenih službi u drugim područjima Dalmacije i to

tako da će se propusti do kojih je došlo u Splitu otkloniti. Posebno, bilo je očekivati da će se odlučno provoditi zakonom oavezna vakcinacija, da će doći do osjetljivijeg prepoznavanja i izolacije oboljelih te provoditi efikasna dezinfekcija. Ali, zdravstvena služba u šibenskom području nije se tako ponašala.

Krajem 1886. i početkom 1887. godine službeni izvještaji upozoravali su na pojedinačne slučajeve, a zatim na manje skupine oboljelih od variole u sjevernoj Dalmaciji. Već početkom 1887. godine javlja se o pojedinim oboljelima sve bliže i bliže Šibeniku.

U veljači te godine javlja se o prvim oboljelima od variole na periferiji Šibenika, a zatim se, iz mjeseca u mjesec broj oboljelih sve više povećava, da bi dosegao vrhunac u kolovozu i u rujnu (od 34 oboljela u travnju, u lipnju 69, u kolovozu 269, da bi u rujnu broj novooboljelih bio 401 (1) s 13-16 dnevno novootkrivenih bolesnika). Grad je bio zavijen u crno. Gotovo u svakoj kući bio je netko bolestan, a mnoge obitelji ostale su bez nekoga od najbližih. Prijetila je mogućnost da groblje bude premaleno za ukop svih umrlih i planirala se hitna izgradnja i otvorenje novog groblja. Možemo samo pretpostavljati kako su se osjećali Šibenčani, a opasnost je prijetila sve većim širenjem!

Naravno, javno zdravstvene vlasti (kotarski i općinski liječnik) i društveno-političke vlasti općine i kotara u Šibeniku poduzimali su sve da suzbiju epidemiju. Ali, epidemija se iz mjeseca u mjesec, iz dana u dan sve više širila i u kolovozu je dosegla takve razmjere da se više nije moglo kontrolirati njen tok niti zbrinjavati oboljele. Šibenski su se liječnici osjećali nemoćni i obeshrabreni. Iz jednog izvještaja saznajemo da dr. Nicola Tommaso, kotarski liječnik, smatra da, općenito, epidemije nije moguće ni na koji način suzbijati i zaustaviti, jer, povijesno iskustvo pokazuje da se epidemije ponašaju prema nekim zakonitostima koje nisu nauci i praksi poznate i ništa ih ne može zaustaviti sve dok se

one same ne zaustave. Šibeniku je bila potrebna pomoć.

Polovicom rujna Šibenik je posjetio protomedik (vrhovni liječnik) Dalmacije, dr. Gustav Ivanič. Povratkom u Zadar podnio je izvještaj kojim nije davao nade, jer nije otvarao nove mogućnosti. Nije uočio značajnijih propusta u protuepidemijskoj borbi, a njegove preporuke nisu otvarale nove mogućnosti koje bi ulijevale nadu u efikasnu borbu protiv epidemije.

Prema svemu sudeći, smatralo se da treba čekati epidemiju da se sama zaustavi kad se to njoj prohtije. Liječnici i stanovnici našli su se u teškoj situaciji beznađa i obeshrabrenosti prepušteni stihiji i bolesti koja se sve više širila. Samo možemo pretpostavljati kako su se osjećali stanovnici čiju je situaciju otežavala prijetnja gladi zbog prestanka privredivanja i nemogućnosti odlaska, zbog saobraćajne blokade grada.

U Zadru (tadašnjem glavnom gradu Kraljevine Dalmacije) budno se pratilo događanje u Šibeniku. Uprkos biljedog izvještaja koji je o epidemiji prikazao protomedik Dalmacije, tadašnji je namjesnik Faust Blažeković odlučio šibenskim liječnicima poslati u pomoć dva kotarska liječnika: dr. Karla Vipauca i dr. Jakova Malvića. Dr. Vipaucu je naređeno da preuzme rukovođenje cjelokupnom organizacijom suzbijanja epidemije. Treba reći da je on s razlogom bio odabran za taj zadatak. Prethodne godine, 1886. g., dr. Vipauc se istakao na teškom zadatku suzbijanja epidemije kolere u Metkoviću.

Dolaskom u Šibenik, 10. listopada, dr. Vipauc odmah je sazvao sastanak svih liječnika kojima je grad raspomagao (javno-zdravstvenih i privatnika) te odgovarajućih gradskih i kotarskih vlasti te dogovorio o područjima i rasporedu djelovanja svih pojedinačno. Za sebe je preuzeo, kao svoj dio zadatka, najteži i najpogibelniji dio. Rad je trebalo započeti odmah i organizirano, svak na svom dijelu zadatka. Odmah je otvorena i nova bolnica za oboljele od variole.

Počelo se odlučnim prepoznavanjem i izdvajanjem bolesnih u bolnice. Provodila se odlučna vakcinacija i energična dezinfekcija. Vakcinacija, dezinfekcija i izolacija nisu bile novina koju bi ti liječnici doveli u Šibenik, novina je bila u tome da su oni ove tri mjere provodili istovremeno, odmah, odlučno, uporno, neprestano i sveobuhvatno gdje god se za to ukazivala potreba.

Upravo metodički, organiziran, agresivan, stalan, odlučan rad u ovom razdoblju maksimalno razvijene epidemije obratio je pažnju stanovništva i vratio im je nadu u mogućnost suzbijanja epidemije te stvorio duboko poštovanje prema dr. Vipaucu — posebno zbog njegove sveprisutnosti, odlučnosti i hrabrosti.

U studenomu, upravo u trenutku kad je (prema njegovu izvještaju) dobio puzdan podatak da je epidemija stavljena pod kontrolu, sam je dr. Vipauc obolio, također od crnih boginja, te bio prisiljen leći. Prebolio je i tek što se nešto oporavio, nakon petnaestak dana te bio sposoban ustati nastavio je radom na suzbijanju epidemije.

U prosincu 1887., a zatim u siječnju 1888. suzbijao je epidemiju u izvangradskim, seoskim, područjima. Posebno je preuzeo rad na suzbijanju manje epidemije na području sela Konjevrate. Napravio je plan, a zatim sam proveo cjelokupnu akciju oko prehrane stanovništva te suzbijanja bolesti na tom području. Tu je ostao sve dok epidemija nije potpunono suzbijena.

Rep epidemije povlačio se još tokom čitave 1888., na širem području šibensko-drniških općina, jer su se od sela do sela javljali oboljeli pojedinci. Međutim, u Šibeniku, epidemija je ugušena u prosincu 1887., a u seoskim područjima definitivno je zaustavljena u veljači 1888. godine.

U općinama Šibenik i Drniš tokom epidemije oboljelo je preko 2000 osoba, a od toga u gradu Šibeniku 1446, dok je umrlo od tog broja 367 osoba (prema izvještaju dr. Vipauca).

(Nastavlja se)

HRVATSKA
DEMOKRATSKA ZAJEDNICA

NE ŽELIMO UMANJITI NIČIJE ZASLUGE, ALI ...

HDZ je nastala kao hrvatski nacionalni i demokratski pokret i ostaje više od obične političke stranke. Ona je — **ZNA SE** — jedinstvena, svehrvatska, državotvorna temeljnica hrvatskoga narodnoga preporoda našega doba.

Šibenik je grad pobjednik. Ponosni smo zbog toga. Prisjetimo se veličanstvenog prvog skupa HDZ-a u Šibeniku u prepunoj športskoj dvorani. Narod je tada i na prvim višestranačkim izborima rekao svoje — dao je svoj glas i povjerenje Hrvatskoj demokratskoj zajednici.

HDZ je iznijela sve pobjede jer je iznikla iz dubine hrvatskoga nacionalnog bića, jer je imala vjere u životnost i stvaralačke snage svoga hrvatskoga naroda.

Hrvatska demokratska zajednica nije davala olaka obećanja. Upravo je u Šibeniku u prošloj predizbornoj kampanji HDZ obećao hrvatsku pušku na hrvatskom ramenu i hrvatsku lisnicu u hrvatskom džepu. Obećanje smo ispunili. U potpuno nepovoljnom okruženju gotovo iz ničega trebalo je stvoriti hrvatsku policiju i vojsku, hrvatski dinar. Uspjeli smo. Šibenik se uspješno obranio u ovom ratu, srpski neprijatelj je odbačen, a šibensku ratnu pobjedu najbolje simbolizira vrisak »obadva, obadva; oba su pala«. Ne želeći umanjiti ničije zasluge ističući u prvi plan hrvatski narod ponosni smo što je HDZ dao sve od sebe u obrani Šibenika i cijele Republike Hrvatske.

HDZ je svojom politikom — na temelju vlastitih prosudbi — dovela do međunarodnoga priznanja, slobodne i samostalne, nezavisne i suverene države Hrvatske, a i do njezina primanja u svjetsku zajednicu Ujedinjenih naroda.

HDZ ne daje prazna obećanja. Što je u protekle dvije godine učinjeno u šibenskoj općini.

- niti jedno poduzeće nije išlo u stečaj
- asfaltirano je oko 150 kilometara cesta
- postavljeno je 6 novih automatskih telefonskih centrala (Betina, Boraja, Dubravice, Ražine, Rupe, Vidici)
- pokretni most Tisno
- preseljenje pogona »Revije« iz Šibenika u Bilice
- dovršenje Osnovne škole Vidici

— sudjelovanje u utemeljenju dobrovoljačke pričuvne policije iz koje je izrasla slavna 113. šibenska brigada Hrvatske vojske

— poboljšavanje vodoopskrbnog i energetskog stanja u cijeloj šibenskoj općini ...

Sve to je učinjeno za mandata Hrvatske demokratske zajednice.

HDZ želi izgraditi Hrvatsku na

programu kršćanske demokracije, kao zemlju čovječnosti i socijalne pravde, sreće i blagostanja svih njezinih građana. Obnova razorene domovine mora poslužiti za rješavanje svih civilizacijskih, tehnoloških i gospodarskih, kulturnih i demografskih problema pojedinih gradova i krajeva.

HDZ je za cjelovitu, duhovno i gospodarski integriranu Hrvatsku, ali također za poštivanje svih posebnosti i osebnosti pojedinih krajeva.

Kako vidimo budući razvoj Šibenika i šibenske općine:

— prioriteta zadaća nam je obnova skradinskog zaleđa. Učinit ćemo sve da prognanike vratimo na njihova ognjišta da obnove porušene domove

— zalagat ćemo se da Šibenik bude županijsko središte

— orijentacija šibenskog gospodarstva na turizam (nacionalni parkovi Krka i Kornati, nautički turizam, iskorištavanje svih turističkih kapaciteta)

— vrijeme teške industrije je iza nas; zalagat ćemo se za preseljenje TEF-a, za izbacivanje rasutog tereta iz »Luke«, protivit ćemo se ponovnom oživljavanju elektrolize

— pomorska orijentacija konačno treba zauzeti mjesto koje joj pripada, Šibenik zaslužuje sjedište obalne straže

— nastojat ćemo vratiti život poljoprivredi okrupnjavanjem gospodarstava

— revitalizirat ćemo šibensku povijesnu gradsku jezgru

— nastavit ćemo kontinuitet Međunarodnog dječjeg festivala

— mislimo i na socijalni program: naš su cilj dobre zarade i visok standard života, ali nitko neće sada kada je najteže ostati nezbrihut ...

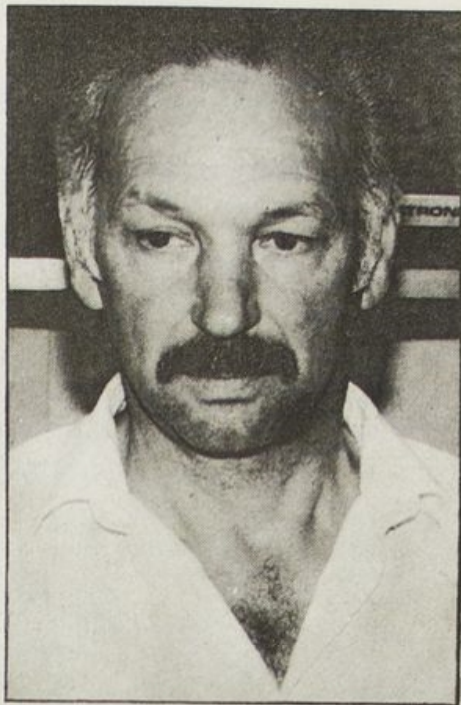
Glasujte za HDZ, ovo je samo dio izbornog programa.

HDZ je za državu morla i zakona, u kojoj će svaki njezin građanin znati svoja prava, ali i dužnosti i obveze prema svojoj domovini. Stabilnim ustavnopravnim poretom zajamčiti sigurnost građanina, privatne imovine, zadovoljstvo naroda, sredenost države.

HRVATICE I HRVATI, GRAĐANI HRVATSKE

Glasujte za državnu listu Hrvatske demokratske zajednice. Glasujte za JOSIPA JURASA i njegova zamjenika JOZU TOPIČA, šibenske kandidate HDZ-a za Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske. Glasujući za HDZ — glasujete za sadašnjost i za budućnost — svoju i svoje Hrvatske.

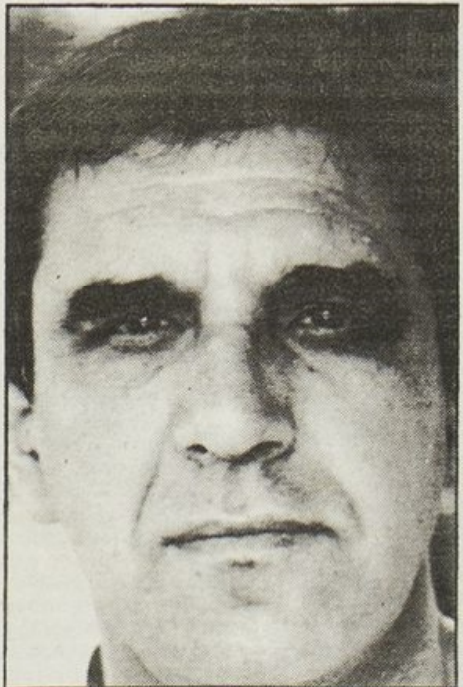
NEKA NAM ŽIVI NAŠA JEDINA I VJEČNA HRVATSKA?

JOSIP KOKIĆ, kandidat Kršćanske narodne stranke za Zastupnički dom Sabora. Rođen je 31. prosinca 1943. u Šibeniku, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Nakon toga odlazi u Zagreb na studij. Diplomirani je inženjer naftnog rudarstva. Živi i radi u Zagrebu kao privatni poduzetnik.

FRANE BILIĆ, HDS, rođen je 3. siječnja 1957. u Pakovu Selu. Srednju školu završio u Drnišu. Studira pravo u Splitu i Rijeci. Radio u Matici hrvatskoj. Objavljivao članke, pjesme, satiru. Prije rata osnovao privatno poduzeće za proizvodnju i prodaju sokova. Trenutno obnaša dužnost upravitelja Krešimirova doma. U ratu je bio predstojnik za tisak pri Kriznom štabu. Oženjen je, otac jednog djeteta. Živi kao podstanar i vozi starog »fiću«.

NIKOLA TESKERA, kandidat Hrvatske kršćanske demokratske stranke (HKDS). Rođen je 1947. godine u Šibeniku. Nakon završene osnovne škole i gimnazije, školovanje nastavlja u Zagrebu. Diplomirao je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, smjer fizike. Po zanimanju je diplomirani inženjer fizike, a radi kao predavač u medicinskoj i kemijskoj školi. Hobi mu je glazba, osobito voli slušati klasičnu glazbu i dalmatinske klapske pjesme.

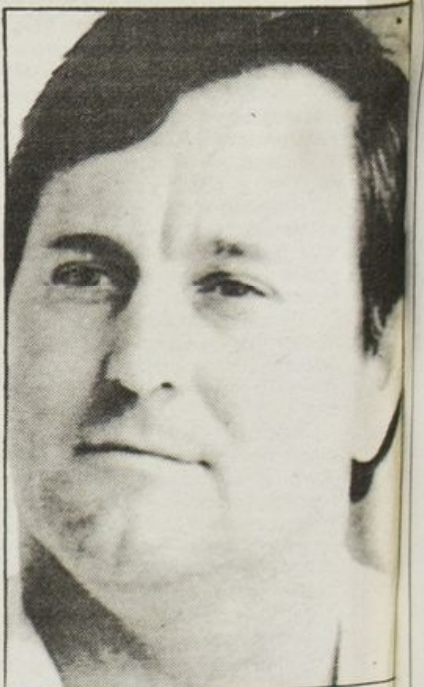
PREDIZBORNI

JOSIP JURAS, zastupnički kandidat HDZ-a, rođen je 28. travnja 1944. godine u Šibeniku. Poslijepodne gimnazije u Šibeniku, odlazi u Zagreb, na studij. Na istom fakultetu je i magistrirao. Bio je zaposlen u veterinarskoj stanici. Od prošlih izbora, ova godine bio je predsjednik Izvršnog vijeća Šibenske veterinarske stanice. Sada je ministar za rad i socijalnu skrb. Otac dvoje djece. Živi u društvenom stanu i posjeduje kencicu.

ZVONIMIR ZANINOVIĆ, HSLS, rođen je 1. lipnja 1954. godine u Šibeniku. Po zanimanju je inženjer prometa. Zaposlen na radnom mjestu, djetelja distribucije u »Vinoplođ — Vinariji« Šibenik. Njen je, otac dvoje djece, supruga mu je privatni poduzetnik. U svibnju 91. javlja se kao dobrovoljac u sastavu MUP-a, da bi se nedugo zatim borio u inženjerijskom vođu 113. brigade HV. U HV-u je kraja veljače ove godine. Do sada nije bio politički žiran.

MARKO STEGIĆ, Hrvatska seljačka stranka, rođen je u Tisnu 1948. godine. Školovao se u Šibeniku. Specijalizirao je urologiju u Ljubljani. Živi u Šibeniku. Poslije službe u Šibenskoj bolnici, otvora kliniku u Tisnu. Dvoje djece. Supruga mu je viša medicinska sestra. Obitelj ima dvadeset godina podstanarske kuće. Počeo je graditi kuću u Tisnu.

PREDSTAVLJAMO VAM KANDIDATE ZA ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE, IZBORNE JEDINICE 40

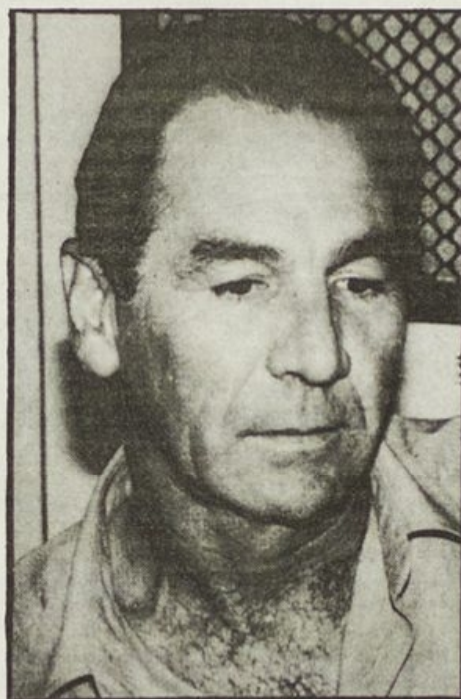
IGOR LABURA, HSP, rođen je u Šibeniku 1946. godine. Završio je pravni fakultet, po zanimanju je odvjetnik. Nikad nije bio član Komunističke partije.

ANTUN PRAVDIĆ, nezavisni kandidat za Zastupnički dom. Rodio se 1944. u Nijemcima u vinkovačkoj općini. Školovao se u rodnom selu, Rijeci i Splitu. Od sedamdesete živi u Šibeniku, od kada i predaje u ugostiteljskoj školi. Otac je dvoje djece, supruga mu je prosvjetni radnik. Stanuje u društvenom stanu. Ima vikendicu od 38 kvadrata na Kapriju. Zaljubljenik je u more i otoke.

PAŠKO PERIŠA, HNS, rođen je u svibnju 1923. godine u Šibeniku. Od dačkih dana pristupio antifašističkoj borbi. Šezdesetih godina bio je jedan od suosnivača Matice hrvatske u Šibeniku. Sudjelovao je u hrvatskom proljeću. Završio pravni fakultet. U mirovini je. Otac je dvoje sinova. Vozi starog «vartburga».

IVAN MATIĆ, kandidat za zastupnički dom Hrvatskog državotvornog pokreta. Rođen je u Šibeniku 1941. god. U Šibeniku završava osnovnu školu i gimnaziju, a u Zagrebu studij medicine. Specijalizira pedijatriju. Šef je pedijatrijskog odjela i pomoćnik ravnatelja šibenskog Medicinskog centra. Oženjen je, otac četiriju kćeri.

ANTE ROMAC, SDP, rođen je 5. svibnja 1935. u Vukšiću. Gimnaziju je završio u Šibeniku, Medicinski fakultet u Zagrebu, studirao još i filozofiju i povijest umjetnosti. Specijalizirao je opću medicinu i završio postdiplomski iz urgentne medicine. Radi u Hitnoj službi u MC Šibenik. Oženjen je, otac dvoje djece. Posjeduje obiteljsku kuću, izgrađenu zahvaljujući bankovnim kreditima. Nema auto, ni vikendicu, ni brod.

HRVATSKA
STRANKA PRAVA

NA POVIJESNIM ISKUSTVIMA GRADITI BUDUĆNOST

Hrvatska stranka prava najstarija je hrvatska politička stranka. Osnovani su je Ante Starčević i Eugen Kvaternik još 1861. godine, a zabranjena je bila 6. siječnja 1929. godine. Na obnoviteljskom saboru održanom u Zagrebu 25. veljače 1990. godine donesena su programska načela kojima je proglašen nastavak političkog djelovanja Hrvatske stranke prava na polazištima Oca domovine, dr. Ante Starčevića, te nastavlja svoj politički put, kako na Starčevićevim temeljnim načelima, tako i na svim odrednicama za koje su se zalagali i drugi vođe stranke glede osnivanja potpuno neovisne hrvatske države na cjelokupnom povijesnom i etničkom prostoru.

Hrvatski je narod punih trinaest stoljeća održavao neprekidnu državopravnu posebnost i samostalnost, sve dok ona nije bila grubo prekinuta osnivanjem Kraljevine Jugoslavije. Tisućljetna državotvorna volja hrvatskog naroda za samostalnom državom ponovno je izražena 10. travnja 1941. godine aktom osnivanja Nezavisne Države Hrvatske.

Nakon drugog svjetskog rata je na razvalinama europskog političkog sustava stvorena komunistička federalna Jugoslavija, koja je najprije bila sovjetska satelitska tvorevina, a zatim tampon zona između zapadnih i istočnih svjetskih velesila. Hrvatski narod nije 1918. a ni 1945. godine imao pravo izjaviti svoju volju u slobodnim i tajnim izborima, pa nije na zakonit način ušao u suživot s drugim narodima u državnu zajednicu.

Hrvatska stranka prava se zalaže za ostvarenje nezavisne i sretne Hrvatske, koja će biti izgrađena na suverenim demokratskim i slobodarskim temeljima. Za postizanje tog plemenitog cilja HSP polazi od načela hrvatskog državnog prava, podržava politička stajališta koja se zalažu za potpunu nezavisnost hrvatske državne zajednice, oslanja se na slavna hrvatska povijesna iskustva, te vodi računa o suvremenim potrebama hrvatskog naroda.

Sustavno ugnjetavanje hrvatskog naroda i njegovo teško materijalno stanje uzrokovali su masovna iseljavanja Hrvata kako iz uže Hrvatske, tako i iz povijesnih dijelova Bačke, Banata, Boke kotorske, Bosne, Hercegovine, Sandžaka i Srijema. Posljedica takvih kretanja očituje se u zastrašujućoj činjenici da jedna polovica Hrvata živi u inozemstvu, dok se u Hrvatsku trajno useljava nehrvatsko pučanstvo.

Prije uspostave potpune državne neovisnosti, HSP ne prihvaća nikakvu državnu zajednicu s drugim državama ili narodima dok o tome neposrednim glasovanjem ne odluči cijeli hrvatski narod. Svako priznavanje državotvornih prava u hrvatskoj državi bilo kojim drugim etničkim skupinama, posve je protivno interesima i stremljenjima hrvatskog naroda, pa se — u svezi s time — HSP izričito protivi svim jugoslavenskim i sličnim političkim ciljevima.

Temeljno načelo zaštite ljudskih prava podrazumijeva istinsku univerzalnost prava čovjeka u pravcu i okviru njegove egzistencije. Položaj čovjeka je mjerilo vrijednosti društvenog uređenja, pa prava čovjeka moraju biti u samim temeljima poretka. Sve su vjeroispovijesti ravnopravne. HSP poštuje vjerske tradicije i potiče hrvatske rodoljubne djelatnosti svih vjerskih zajednica. Uvažavajući činjenicu da na hrvatskom području žive i državljani pravoslavne vjeroispovijesti, HSP će se zalagati za uspostavu autokefalne Hrvatske pravoslavne crkve. Svatko ima pravo na obrazovanje. Osnovno školovanje mora biti obavezno i besplatno. Hrvatska stranka prava smatra da izgradnja modernog školskog i odgojnog sustava, oslobođenog svih političkih i ideoloških utjecaja, omogućuje izgrađivanje mladog čovjeka u široko obrazovanu, stručno osposobljenu i moralno snažnu osobu. Tim u svezi, HSP se zalaže za formiranje lika suvremenog hrvatskog intelektualca koji će u naš život unositi svjetske znanstvene metode i razvijati postignute rezultate svjetskih tehnoloških dostignuća. Znanost je temeljna karika cjelokupnog razvitka modernog hrvatskog društva, pa se stoga HSP zalaže za otkrivanje i razvijanje nadarene djece, te njihovo duhovno i stručno napredovanje. HSP je protiv otpuštanja radnika jer smatra da do viška radne snage dolazi uslijed nestručnog i nemoralnog gospodarenja, te vođenja loše fiskalne i kadrovske politike. Stoga hrvatska fiskalna i posve nezavisna monetarna politika moraju regulirati gospodarski život svih društvenih subjekata i poticati poslovnu kreativnost, kao opći razvitak narodnog gospodarstva. HSP očekuje da će monetarna i kreditna politika stimulirati daljnji razvitak uspješnih poduzetnika u u svakoj gospodarskoj djelatnosti. HSP se zalaže za vraćanje društvenog dostojanstva seljaštvu kao najstarijem društvenom sloju, koji su boljševički vlastodršci politički obespravili, ideološki omalovažili i ekonomski uništili.

ZAGLEDAVANJA

HOĆE LI, KONAČNO, ODLEPRŠATI PRODAVAČI MAGLE

Zaboravite na privatne stvari, brinite se za opće dobro. To je prijevod natpisa što se, ispisani na latinskom, nalazi u (dubrovačkom) Kneževu dvoru, na ulazu u Veliko vijeće. Natpis kao natpis — možda će netko (s podosta prava) kazati, ali, ipak, neće biti posve, to jest sasvim u pravu. Neće poradi toga što se oni na koje bi se sadržina tog slogovlja MORALA odnositi — a to su ljudi koji voljom naroda obnašaju odgovorne društvene funkcije — počesto tog ustvrđenja ne pridržavaju, jer im je važniji osobni protok ili »popločanje« (materijalno, dakako) »sekte ili društvanca« koji su ih, htjeli mi to ili ne, priveli »oljtaru vlasti«.

Predma će netko (iliti neki) kazati da se oko toga neće nitko sporiti, to jest da VLAST JEST U OČEKIVANOJ MJERI pokvarljiva roba — nama se čini (ili, možda, pričinja) da se baš (i upravo) stazom naznačenog mudroslovlja čine poveličke greške. Koje se, sabrane na hrpu nakon određene vremenske distance, bez lole ograda (i suzdržavanja) mogu zapravo nazvati OPAČINAMA. Povijest društvenog života krcata je takvim dokazima, posebice onaj ulomak društvenog hoda u kojem su se — U IME GLADNOG RADNIŠTVA I OSIROMAŠENOG SELJŠTVA — uspješno (na određeno vrijeme!) prodavale MAGLE JEDNAKOSTI. To nam je, bome, dobro znano i iz vlastite PRAKSE.

Slatkorječivost govornika i, oduševljeno odobranje njihovih sljedbenika znalo se — bome da je tako bilo — preinačavati u DIKTATURU najgore vrste, biva lo je ponekad baš tako dobro zarad STEČENIH NAVIKA obnašatelja vlasti koji su — premećući se s jedne strane na drugu — podno NOVOG RUHA, čak i nesvjesno, to jest ne htijuci niti želeći, uvelike ZADRŽAVALI stečene navade. Vidljivo je to i u ovim našim šibenskim odrednicama kada se novopečeni demokrati, na vlasti i u oporbi, ponašaju, to jest uvelike postavljaju boljševički. Jer su to u biti i ostali. A ono istinskih demokrata oko njih, ono ljudi kojima se ne može pristaviti zločesto pitanje »ŠTO STE RADILI KOLIKO JUČER«, biva nemoćno — ponekad, opet, radi osobnog mira ili protibka.

Govorenja o »služiteljima naroda« bome da nije puko naklapanje (iliti iz praznog u šuplje preiljevanje riječi), nije i zbog toga što, htio to netko ili ne, nadao se tome ili pak bio iznenađen, nađu vremena (i srazovi) koji U SVOJ »VELIČINI BIJEDE« iskažu krivudanja i odstupanja od onoga što se obećavalo ili, možda, KANILO URADITI. To jest sve tako — ali nadohvat ruke ostaje nedoumica kako se to (A POVIJEST SVJEDOČI TU ISTINITOST!) moralna pokleknuća događaju, to jest zbivaju više puta u tijeku jednog običnog ljudskog sjećanja. Odgovora na taj upit, zasad, nema, predma bi, mada bi, možebitno i eventualno, pronicljiviji mogli razabrati da je, uistinu i zapravo, u pitanju i po srijedi u čovjeka usađena NADA da će biti drukčije.

Budući da se NADI, to jest vjeri da će sutrašnjica biti izdašnija, često znao u PRAKSI ŽIVOTA GUBITI svaki trag — što PREOSTAJE NEGO VJEROVANJE (unatoč svedu, eto!) da će natpis naveden na začetku ovog osvrtu u ovim našim hrvatskim odrednicama i razmišljanjima početi saživljavati. I da će ille-pim netragom (konačno) odlepršati PRODAVAČI MAGLE.

SUOČAVANJA

GDJE SU NESTALI JUČERAŠNJI »DOBRI SUSJEDI«

Pustopašna zlosilja diljem nam jedine i svete hrvatske grude (a počinje ih, zna se, neljudi iz srpskog narodnog korpusa i njihovi ogavni crnogorski podložnici) samo su djelomično saznana. Ima, naime, indicija da su zlodjela mnogo veća, strašnija i krvavija nego što se to sada zna, jer će se, uvjeravaju neki od svjedoka tih pogibelji, četnički »učinak« sabrati u svom jadnom (amoralnom) svjetlu tek kad svaka stopa zemlje Hrvata bude slobodna i oslobođena. Pa i ovi ulomci šibenskog kraja što se ponekad nazivaju skradinskim zaledem.

Tko je palio prethodno bez neke posebne žurbe opljačkane hrvatske kuće u Sonkoviću, Piramatovcima ili Čistoju Velikoj — dijelom se već zna, ali dojava (jer doušnički raspoloženi Srba nije da nema!) već sada kazuju da su devedeset posto gadosti obavili ne oni toliko razvikani (a bilo je u tome cilju i »smisla«!) »beli orlovi« već domaći ljudi, koliko do jučer zaposleni u šibenskim radnim sredinama. I to je ono najgore, jer ne vjerujemo da je najbolje to što će se sutra (ili prekosutra, svedeno) nekom od mogućih prijetvornih povratnika umjesto pozdrava pokazati

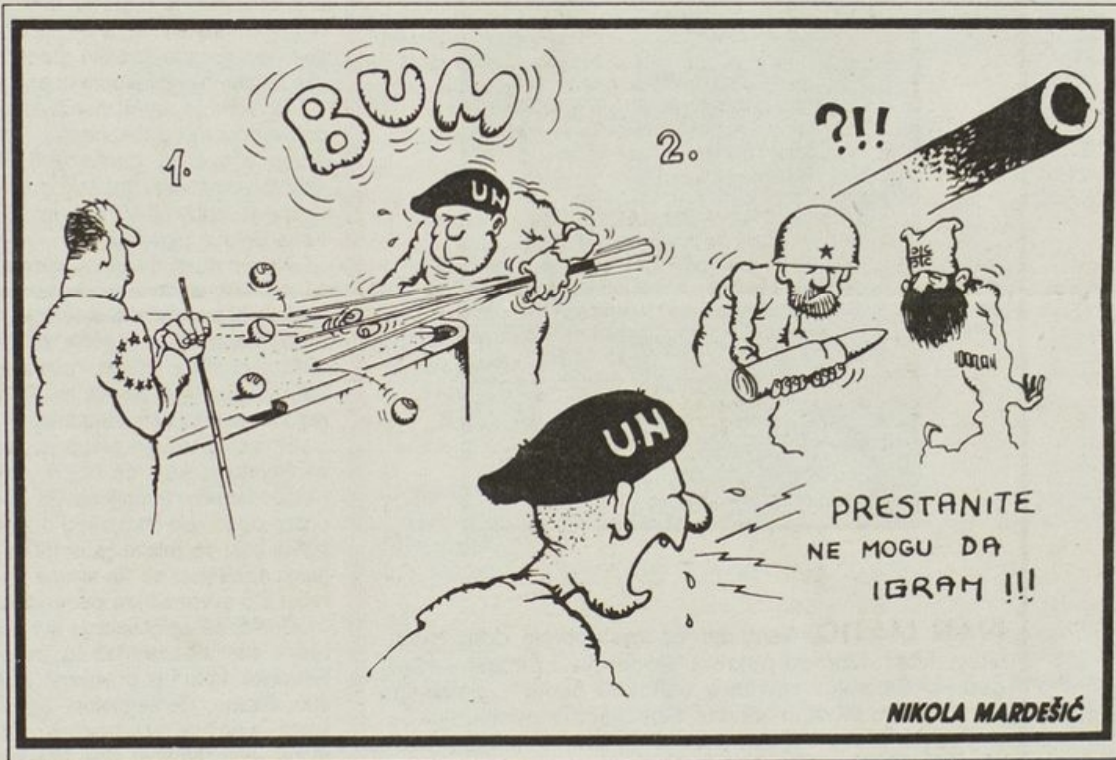
(najblaže mu budi podareno) zatvorska vrata.

Ali ima onih koji misle (iliti ocjenjuju i procjenjuju) da neman što su granatama u koliko li navrata nadrživala i na ovaj grad ne bi bila takva da ih se pustilo na miru, da ih se, dakle, nije — uz nemirivalo! Reče to jedna »draga« osoba i u doseg slušnih organa pisca ovih osvrtu, irazi se tako i u svojoj pokvarenoj duši osta mirna i neuznemirena. Htjela je ta individua, zapravo, reći da četnici iz šibenskog zaleda PRVI NIKADA NE PUCAJU i da tek odgovaraju kad ih HRVATSKE REGULARNE VOJNE POSTROJBE napadnu. Zamislite vi samo tog nevidenog (i nečuvanog) bezobrazluka, toga da se — četničkim krvopijama ne da mira. I to se bez spuštanja pogleda Hrvatima licem u lice govori u OVOME GRADU! Da ne povjeruješ!

Sve se, zapravo, svodi na fakat da su blesave i neprihvatljive skaske o tome da je tek mali dio tzv. hrvatskih Srba upleten u BORBU protiv domovine nam Hrvatske. Sve je više DOKAZA i SAZNANJA (nekima, nažalost, to nikad neće ući u zacementirane moždane vijuge ukotvljene bratstvom-jedinstvom i »ustaškim dugom«) da su se

mnogi RADO i ODUŠEVLENO prihvatili pružene prilike da se još jednom — kao više puta u potonjih stotinu godina — »opali« po svemu što je hrvatsko, po svemu što je JEDINO NAŠE i — ljudsko. Dokazalo se (i pokazalo) da — ne svima, ali golemom postotku Srba što žive na hrvatskom tlu — SMETA SVAKA HRVATSKA, svedeno da li je ona ustaška, komunistička ili demokratska. Premda je užasno to saznanje da se hoće biti gospodrom u tuđoj kući, iako je strpljenja »žedna« istina da te IZGONE IZ JEDINOG DOMA, DA TE UBIJAJU NA RODNOM KUĆNOM PRAGU — treba li danas (a još više sutra!) biti strpljiv? Odgovor na to zakučasto pitanje ne mogu (niti smiju i trebaju) dati (iliti davati) kako-tako udomljeni foteljaši, jer može biti OPROST (to jest brisanje DUGA) može doći SAMO od strane onog hrvatskog korpusnog ulomka koji je OSJETIO ČETNIČKU KRVAVO-GARAVU ORGIJU.

No, živjeti se mora. Samo je užasno (a nisu malobrojni koji vele da je KONAČNO DOBRODOŠLO!) saznanje da se NEKIMA — da ne rečemo kojima i svima — ubuduće teško može vjerovati. Toliko.

PRIPREMIO: ĐURO BEČIR

DVOLIČJA

ZNANSTVENICI U PRIMJERENIM OSNOVNOŠKOLSKIM KLUPAMA

Puka činjenica, odvojena od drugih činjenica, jest nešto čudovišno, ništa stvarno. Nije to baš jučer (ili prekjuečer) izrekao R. G. Collingwood, ali to saznanje ne mijenja ništa u zbilji, ne preinačuje jer onome tko hoće, i tko želi, obrati ionako ne predstavljaju — novinu. A mi se »dohvaćamo« te izreke dobronog stoga što nam se čini da nije u pravu onaj naš političar i znanstvenik koji je nedavno, u jednom opširnom (i uistinu bezrazložno rastegnutom) intervjuu iskazao da su njegove knjige — vječne! Rekao je, naime, da čak i u edicijama koje je napisao (a pisao ih je dosta i zbog toga što su mu NJEGOVI sve napisano objelodanjivali!) prije više od dva desetljeća, da je i u njima — sve na mjestu!

Dobro, reći će netko, zašto čovjek tako ne bi zborio o sebi (i svom »znanstvenom djelu«), to mu pravo, valjda, nitko nema prava oduzeti. I, to uistinu, jest tako. Samo, čudnovato je da ima ljudi (jer bajni i svestrani elokvent Duško nije sam!) koje se smatraju i SEBE PROGLAŠAVAJU I GOTOVO USTOLICUJU kao osobe — za sva vremena! Jer su, po njima, samo oni vazda u pravu. Nema ju što, niti u čemu, isprav-

ljati. Iako su, neka se i to zna, prevaili »dugi« put od članova politburoa do sveučilišnih profesora!

Sjetili smo se toga intervjuu u zased jedinom južnohrvatskom (iliti dalmatinskom) dnevniku i zbog toga što smo u jednom sličnom razgovoru (za novine, zna se) uspjeli pročitati da su u onom četverogodišnjem razdoblju prije tzv. oslobođenja carevali »znanstveni muk i raspojasanost filip-lukasevskih mračnjaka«. A to je, da odmah naznačimo gadna objeda i besprimjeru laž. Da je u tom slobodarsko-nekomunističkom vremenu znanstvenost bila uvelike autonomna svjedoči — da kao potkrijeplju naznačimo samo to — činjenica kako se u razdoblju NDH u ozbiljnim edicijama pisalo o rasizmu. Hoćemo, naime, pristati uz ocjenu (jer postoje ČVRSTI DOKAZI) da u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj nije bila prihvaćena rasna teorija, već je u znanstvenim publikacijama proglašavana čisto i bistro — neznanstvenom, kao, primjerice, u četvrtom svesku »Hrvatske enciklopedije« pod natuknicom »čovjek«. Može li netko zamisliti — ijednog povjesničara (dakle ZNANSTVENIKA!) koji bi se u razdoblju vladavine Joce bravara i Ace abadžije (ali i njihovih fa-

kultetski obrazovanih ortaka i sluganala) usudio, ma bilo to i uz ogradu napisati da je KOMUNIZAM LJUDOŽDERSTVO. (a, kao, svi dužnosnici za trajanja NDH bijahu ljudožderi!!!)

Ima li se barem naznačene usporredbe na umu — onda se može ustvrditi da ODVOJENE ČINJENICE često mogu (poslužiti za promicanje neistina (iliti laži). Kad bi se, vele dobro upućeni, POSTIVAO LEGITIMITET VLASTI, onda bi, dodaju, mnogi znanstvenici bili preinačeni u neznalice, lažne iskazivače i ljigave poltrone i njihove bi visokorangirane »znanstvene« titule morale biti — okačene mačku o rep! Ma se to ne radi — pa možda to i ne bi valjalo oživotvoriti. Samo — što učiniti s onima koji (za SEBE) tvrde da su (njihove) knjige što su ih objelodanili prije dvadeset i više godina JOŠ UVIJEK (DAKLE I DANAS, u ovom NAŠEM vremenu!) primjerene da iz njih studenti »upijaju znanje«. Što uraditi, pobogu?! S obzirom na to da je netko (A ZNA SE KOJI SU TO BILI) razvikao tzv. revanšizam — oni drugi su ODUSTALI od smjena da se ne reče KAKO BI I NJIH ZBOG ISTOG RAZLOGA I POVODA valjalo »arhivirati«. Eto, tu smo, zar ne?!

INACIŠTA

MIRAN ŽIVOT BAJNIH KOMITETSKIH DOUŠNIKA

Kad govorim o komunistima, i komunističkoj vlasti, ne mislim na anonimne članove koji su se u njoj šleпали po inerciji, bez moći i bez ugleda, nego na one koji su je vodili i koji su u njezino ime djelovali politički i vlastodržački. Daleko sam od pomisli da su svi članovi partije krivci za ono što je partija radila, iako stanovitoj, većoj ili manjoj moralnoj krivnji ni oni ne bi mogli izbjeći.

Naznačeni navod promišljanje je jednog našeg, to jest hrvatskog književnika, čovjeka kojemu se ne može, koliko nam je znano, pristaviti da je u proteku razdoblja, poslije tzv. oslobođenja i tzv. izgradnje socijalizma, bio boljševičkim priprekom. A da je, kojim slučajem, i bio — bio bi izdao (jer bogme da neki debelo jesu) roditeljske staze.

Prije nego što obznanimo ono što nas je navuklo navedenom citatu — moramo izreći da se s tom (tiskanom) izjavom SAMO DJELOMIČNO slažemo. Govorimo tako i nikako drukčije dobron ZBOG ČINJENICE da nam je znano kako su u nekim (iliti mnogim, tko bi sve znao!) prilikama — ili »osjetljivim političkim razdobljima« — i tzv. obično članovi partije znali biti pogubnijima od nekih koji su stršili zarad osvojenih funkcija. To su, naime, bile one MALE POKVARENE GNJIDE koje su SEKRETARIMA OPĆINSKIH KOMITETA i sličnoj bratiji »kazivali« o nekim svojim sudrugovima na poslu, u radnoj organizaciji ili strukovnoj branši. To su oni, reklo bi se danas, što su »punili tuđe biografije«, što su davali »priloge« bez kojih partijski funkcionari (ili, čak, osiljeni komitetski službenici!) ne bi mogli poduzimati određene »mjere i korake«. Bijeda tih spodoba bila bi društveno ZORNA tek onda (i samo tada) kada bi ih na javnoj sceni »saslušavali« njihovi koliko dojučerašnji doušnički poslodavci. Ovo nisu, znaju to mnogi, a među njima i neki obnašatelji današnje vlasti, teoretska naklapanja »raspoloženog pisatelja raščlambe«, a JESU istinite storije! (za sada bez imena i točnih vremenskih nadnevak).

Kad bi, nekim slučajem, ona zgradica nasuprot šibenske bolnice filmskom tehnikom mogla evocirati (to jest povratiti!) zbivanja u njoj u razdoblju tamo stolovanih partijsko-komunističkih (bolje bi bilo kazati boljševičkih!) moćnika — kakvih li bi, ljudi moji, iznenađenja bilo! Kad bismo mogli poredati sve te DOUŠNIČKE FACE red bi bi predugačak i za neke nevjernike Tome predstavljao bi istinsko, to jest pravo, »otkrovenje«! U gadnom vremenu kad se napredovalo unižavanjem i upropaštavanjem drugih (i često, da ne bi bilo nesporazuma, nedužnih i za partijsku liniju ljudi ni malo štetnih!) na površinu je IZBIJALO LJUDSKO SMEČE, otpad koji i danas jest NAZOČAN na šibenskim ulicama i trgovima. Štoviše — neki od tih zlorabnika i boljševičko-doušničkih gnjida i danas se »smiješe životu«: dobro im je i na vrsno plaćenim mjestima su!

Na kraju, iako to nije i posljednje, valjalo bi naznačiti da neki od tih doušničkih spodoba jesu u grupaciji najžešćih opajkivača aktualnih, sigurnosno-zastitnih i redarstvenih snaga i protagonista. Besramnici, komitetski doušnici i moralni nikogovići vraga da su na vlastitoj koži osjetili prisiju. A jesu zaslužili mnogo, mnogo više. Što se može, spasila ih DEMOKRACIJA! Žalosno — i istinito, dabome.

REVITALIZACIJA JUGOISTOČNOG DIJELA OPĆINE U PORATNOM RAZDOBLJU

KATOLIČKA CRKVA NA PODRUČJU ŠIBENSKE BISKUPIJE

Crkva u Hrvata slavila je veliki jubilej »Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvatskoj«. Kao baštini hrvatskog naroda vjernici Šibenske crkve bili su zdušno uključeni u tom slavlju. Kad već spominjemo Šibensku crkvu onda moramo reći da ona već drugu godinu radi na devetogodišnjoj pripremi slavlja 700. obljetnice ustanove svoje Šibenske biskupije. Dakle, ustanovljena je 1298. godine. To ne znači da je život Šibenske crkve započeo tek tada. Borna nastojanja Šibenčana da svojoj crkvi pridobiju naslov biskupije dokazuju da je život te crkve bio i prije toga na ovom terenu intenzivan. Jedan od dokaza tome nalazimo već u prvom pisanom spomeniku grada Šibenika, kada je najmoćniji hrvatski kralj Petar Krešimir IV. proslavio 1066. godine blagdan Božića u »Našem gradu Šibeniku«. Uz ove dokaze života crkve u hrvatskom narodu šibenskog kraja možemo navesti i to što je Šibenska biskupija nasljednica starih biskupija Skradina i Knina koje se spominju u 5. stoljeću. Stoga se granice biskupije ne poklapaju sa granicama općine Šibenik već su gotovo tri puta veće. Jedna od župa Šibenske biskupije zalazi i iza granica Bosne i Hercegovine (Uništa — dio župe Kijevo).

Utjecaj crkve očit je u brojnim spomenicima kulture bilo u gradskoj ili seoskoj sredini. Taj utjecaj još je očiti u moralnoj izgradnji našeg naroda a dokaze tome nalazimo u brojnim pisanim i tradicijskim spomenicima (vidi:

Statut u grada Šibenika, Šibenski diplomatarij, Zbornik grada Šibenika, o položaju Ilirije i grada Šibenika itd.)

Crkveni objekti u župi Lišane

CRKVA SV. MIHOVILA u Vukšiću je do danas župna crkva. Crkva je spomenik kulture. Prezbitarij crkve je iz doba romanike. Svoj konačni oblik dobila je u XVIII. st. Na pročelju crkve je preslica sa dva zvona. Unutar crkve je bogati barokni drveni oltar iz XVIII. st. Na oltaru je slika sv. Mihovila uz sv. Nikolu i sv. Antu, a u pozadini je Bog Otac i Duh Sveti i Gospa s djetetom. 1972. godine kompletna krovna konstrukcija je obnovljena. Uz crkvu je i groblje, koje je sve donedavno bilo zajedničko groblje za Lišane, Vukšić, Bulić i Prović. Crkva je odmah u početku rata oko 15. 10. 1991. g. bila pogođena granatama i vrv zapaljen. Po čuvanju u novije vrijeme je srušena i groblje oko crkve razrušeno.

CRKVA SV. NIKOLE TAVELIĆA u Lišanima. 1970. godine franjevačka provincija Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu na svom provincijskom kapituлу odlučila je sagraditi zavjetnu spomen crkvu u čast prvom hrvatskom svecu sv. Nikoli Taveliću. 1976. i 1977. godine to se i ostvarilo. Crkva je sagrađena u obliku oktogona po nacrtu inž. arh. Vinka Galića iz Mos-

tara. Crkva je građena od betona i ukrasnog kamena iz Kule Atlagića. Posveta crkve je obavljena 18. 11. 1978. godine. U crkvi se nalazila »SLAVLJE-NIČKA« slika sv. Nikole Tavelića koja je sačinjena za prigodu proglašenja sv. Nikole Tavelića svetim u Rimu 1970. g. Slika je inače poklon šibenskoga biskupa msgr. Josipa Arnerića ovoj župi. Unutar crkve o pobožnim lađama nalazila su se dva kipa Gospin i sv. Ante. Crkva je namještena krasnim hrastovim klupama koje je dao izraditi fra Ivan Mirković za svoga župnikovanja i elektronske orgulje.

Prve granate 17. 7. 1991. koje su bačene na Lišane, bile su upućene prema crkvi. Od četvrte granate koja je pala na Lišane na dvorišnim vratima je stradao fra Mile Mamić. Tijekom ratnog vremena crkva je silno izrešetana granatama da bi konačno oko 10. 10. 1991. g. bila kompletno minirana.

CRKVA SV. JERE u Lišanima. Prvi put se spominje 1770. god. kao kapela. S vremenom zbog potrebe vjernika kapela je produžavana. Na pročelju crkve je preslica sa tri zvona. U novije vrijeme obnovljena. 1991. g. stavljen novi krov, izvana kompletno uređena, unutar ostalo samo izrada ufino. Sadašnje stanje nepoznato.

CRKVA SV. KATE (stara) u Vukšiću prvi put se spominje 1727. g. Crkva je pod zaštitom kao spomenik kulture. Na pročelju crkve je zvonik na preslicu sa dva zvona. Planirana je obnova, krovna cigla nabavljena i ostala pokraj

crkve. Sadašnje stanje crkve nije nam poznato.

CRKVA SV. KATE (nova) u Vukšiću. Budući da je stara crkva premale, pastoralni razlozi nalogali su gradnju nove prostranije crkve u Vukšiću. 1981. god. za župnikovanja fra Ivana Mirkovića započela je gradnja nove crkve. Kompletno je završena i posvećena 29. 11. 1987. za župnika fra Ante Brčića. Crkva je rađena po nacrtu ing. Ive Sorića iz Zadra. Nova crkva je također posvećena Sv. Kati. U crkvi je krasna slika rad ak. slikara fra Branka Periša. Drveni oltar sa svijećnjacima i ambonom od hrastovine po nacrtu fra Branka Periša izradio je Frano Bačić stolar s Miljevac. Crkva je namještena lijepim hrastovim klupama. Kakvo je stanje crkva sada nije nam poznato.

CRKVA SV. ANTE PUSTINJAKA u Buliću sagrađena je 1892/94. sa zvonikom na preslicu. 1987. i 1988. fra Ante Brčić započeo je obnovu. Stavljen je novi krov, crkva je malo podignuta. Tom prilikom srušena je preslica sa dva zvona i nastavljen zvonik uz crkvu, kojega je završio još fra Petar Pletikosa. Zvonik je dovršen 1990. Iste godine crkva je kompletno uređena, stavljen novi oltar koji je bio namijenjen sv. Kati u Vukšiću. U ratu još dok je svijet bio u mjestu crkva je pogođena sa dvije granate. Sadašnje stanje crkve nije nam poznato. Župnik je uspio iznijeti kip sv. Ante u veliki križ.

CRKVA SV. ANTE PADOVAN- SKOG u Ostrovici je podružna crkva u kojoj se misa služi dva puta godišnje na blagdan Sv. Ante i na Božić. U crkvi je drveni oltar i na njemu slika Gospe s djetetom a uz nju Sv. Ante i Sv. Ivan Nepomuk iz XVIII. st. U crkvi se nalazi i veliki barokni kip Sv. Antuna XIII. st. Župnik fra Mirko Klarić priprema krov-

nu ciglu i namjeravao popraviti trošni krov. Cigla iskrcana u Vukšiću kod Sv. Kate. Budući, rat nije dao dovršiti zamisao. Crkva se sa Velimskog Bobeštaka vidi, a u kakvom je stanju ne zna se.

KAPELA NA NOVOM GROBLJU u Lišanima: 1979. godine u režiji mjesne zajednice i župnika sagrađena je kapelica. 1991. godine fra Mirko Klarić, najviše zaslugom fra Nikole Čurčije, a nešto i priložima vjernika stavio na kapelu krov i uredio je iznutra i izvana. Ostalo je još samo obojiti. Sa sjeverne strane kapela je oštećena mecima teških mitraljeza. U kakvom je stanju sada, izdaleka se vidi da je krov još čitav, a za drugo ne znamo. Što je sa grobljem, budući da su granate padale i po groblju očekivati je da je razrušeno.

MALA KAPELICA Gospina u Podmišlju. Uz glavnu cestu ispod Nimačkih kuća nalazi se Gospina kapelica koju je dao sagraditi Šime Nimac zvani Dimica.

KAPELICA SV. ANTE NA KOLONI u blizini novoga lišanskoga groblja na Koloni nalazi se uz put mala Kapelica sv. Ante. Kapelicu je kao zavjet dao podignuti Ive Stipić p. Gašpra nakon tragične smrti svog sina Ante, godine 1915.

ŽUPNI STAN od 1723. godine kada se spominje da je fra Šimun Buljević kupio kuću za župnika u Lišanima i u nju se nastanio, do danas, župnici su pet puta mijenjali obitavalište. Hoće li sadašnji župnik u šestu ili će se postojeća moći popraviti vidjet ćemo kad se vratimo. Iznad sadašnja kuća sagrađena je 1973/74. g. za župnika fra Petra Pletikose. Gradnju kuće na postojećem terenu uvjetovala je namisao Provincije da sagradi novu crkvu sv. Nikole. Koliko je vidljivo izdaleka krov je zapaljen, kuća opljačkana i zapaljena.

(Nastavlja se)

DON MIHOVIL PAVLINOVIĆ I HRVATSKI PREPOROD U DALMACIJI

17.

STRANAČKE NESUGLASICE POSILIJE 1875.

1831 — 1887.

Piše:
Milivoj
BLAŽEVIĆ

Nakon poraza srpske vojske na Dunisu, Monarhija je dobila znatniji utjecaj među bosanskim Hrvatima. Bilo je i nadanja da će se Bosna sjediniti s Hrvatskom. Upravo se tada Pavlinović najviše zalagao za takvo rješenje. U tom pogledu on je potpuno pravaš i sumnjičav u pitanju sudbine katolič i hrvatsva u slučaju da Srbija zavlada Bosnom. U tome ga čak ni Strossmayer ne podržava, a nije se s njim slagao ni M. Klaić. I kada je Monarhija na Berlinskom kongresu 1878. dobila mandat da zauzme BiH, Strossmayer i Rački su se tome usprotivili. Identično je mislio i Strojčević, koji je kao što je poznato čak otprije jedini u javnosti osuđio ustanak u BiH i govorio u prilog Turske.

Pojedinim povjesničarima šire nacionalno orijentirani Klaić i ne služi kao primjer, iako je sigurno da se baš on sredinom 1876. protivio franjevačkoj agitaciji u Bosni. Zato malo tko navodi onaj pasus iz pisma koje je Klaić 29. III. 1877. uputio Pavlinoviću a koje glasi: »Bog te oslobodio od simpatija prevrćućih prema Austriji, i od prečane mržnje proti srbstvu i pravoslavlju«. U odgovorima Klaiću potvrdno je don Mijo iskazao misao o velikosrbijanskim zabludama u odnosu na bit hrvatskog političkog bića i izrazio misao da se njegova borba spram srpstva iskazuje kao obrambena hrvatsko-katoličkom formom jačanja hrvatske ideje na hrvatskim povijesnim prostorima, pa i prema bosansko-hercegovačkim prostorima. »Ova simpatija i antipatija, to su dvije tvoje mane, tom razlikom između njih, da ako je antipatija, donekle zaslužena, simpatija bogme nije«. Uostalom čitava franjevačka agitacija u Bosni i u Hercegovini imala je za cilj očuvanje identiteta hrvatskog naroda Bosne kojeg su oni povijesno promicali i prije otomanske okupacije u Bosni. U tom pogledu položaj katolika-Hrvata bio je i teži i složeniji pa je i razumljivo da se ideološki obrazac političke borbe Hrvata u Bosni temelji na hrvatskoj tradiciji evropskog katoličanstva i ruralnog obrnosa upravljanju u tradiciji evropskog katoličanstva i ruralnog obrnosa hrvatskog političkog održavanja života s Bosnom i do aneksionog razdoblja u fazi trijalizma 1908. g.

Osim što je bilo evidentno da je Austrija okupacijom Bosne i Hercegovine 1878. energično stupila u balkanske političke procese rješavanja »istočnog pitanja« gotovo se sa sigurnošću može ustvrditi da je takav razvoj događaja ponajviše pogodio kneževinu Srbiju i C. Goru, koje, iako iz čitavog tog slučaja izadoše u prošire-

nim granicama, nisu imale zadovoljne pojačani austrijskim političkim utjecajem nad Slovenima, Hrvatima, Srbima i Muslimanima u BiH. To se nezadovoljstvo novonastalom situacijom jasno očitovao na pravce austrijsko-njemačkog Sporazuma 1879. koji je u odnosu na nacrt istosloboćne politike njemačkog zezmalja Austriji davao slobodne ruke. Da bi se prekrio politički privid izvjesno sluganstvo određenih liberalnonarodnjačkih krugova u Dalmaciji počela je austrijska politička propaganda sve više promicati pojačani interes za zadovoljavanje otvorenijih hrvatskih, dijelom pojačano i katoličkih političkih načela u skladu novoj situaciji, u čemu se na političkom hrvatskom obzoru već sada naziru i klise socijal-katolicizma čiji se zamah u dalmatinskom podneblju osjećao sve do propasti Monarhije. Taj se složeniji kršćansko-socijalni pokret više profilirao na slovenskom području a utjecaj mu se širio više u Istri negoli po Dalmaciji. Unutar redova Narodne stranke u doba kada je započeo ustanak u BiH izgledalo je da će se postići izvjesna ravnoteža i da će se jedinstvo stranke ipak privesti pozitivnom rješenju, pogotovo od vremena kada je krajem lipnja 1876. prestao izlaziti list »Zemljak«.

Budući da je i »Il Nazionale« svoju zadaću da inteligenciju i građanstvo pridobije za preporodni pokret uspješno završio, on je 1875. prestao biti glasilo stranke. Na sebe tu ulogu preuzima Narodni list. Boga sukoba u Saboru, protiv Ljubišića došlo je do nekih istupa, a kako je vlada oklijevala u izboru saborskog predsjednika, saborsko činovništvo izjavi u pismenoj formi namjesniku Rodiću da se odriče svojih dužnosti. 20. III. 1876. raspušten je Dalmatinski sabor. Ljubišić su osumnjčili da je kao zastupnik na carevinskom vijeću primao novac u vezi sa zakupinom dalmatinske željeznice. Pavlinović je 13. IV. 1876. dobio pismo od Nike Pucića u kojem mu ovaj piše da očekuje da će se saborska kriza svršiti novim izborima. Dosta su iste godine od 18. do 23. XI. održali saborski izbori. Narodnjaci su dobili 29 mandata, autonost 11, a zemljakovići 1. Dana 15. I. 1877. Sabor je otvoren. Vladin prijedlog da predsjednikom postane Đuro Vojnović (brat K. Vojnovića, koji se još otprije odrekao katoličke vjere) a potpredsjednikom N. Trigarija, kralj je pozitivno sankcionirao.

Saborska većina uspjela je poništiti Ljubišićin mandat, jer se on otvoreno izjasnio da Dalmacija, Dubrovnik i Boka ne pripadaju hrvatskoj kruni, nego Ugarskoj. Na petoj sjednici 29. I. 1877. Ljubi-

ša je rekao: »Uvaživši kad bi se mogle kraljevina Hrvatska i Slavonija opozvati na povijesno pravo nekoliko vjekova unazad, ta se prava ne bi mogla protezati nikako na zemljište dubrovačko i kotorsko, koja nisu nikad pripadala tzv. trojedinj kraljevini, nego su došle u vlast Austrije u smislu člana 93 i 94 europskog ugovora 1815, kao osobine povijesno-političke neovisne od kraljevine Dalmacije...« Na istom saborskom zasjedanju donesen je i usvojen, program koji je većina narodnjaka i potpisala. Prva točka programa: »Klub promiče oživotvorenje narodnog načela i drži se državnog prava hrvatskoga, te nastoji da se izvede sjedinjenje Dalmacije s Hrvatskom i Slavonijom. Pod zaštitom toga državnog prava u svakom pogledu, kako sačinjavaju isti te jedan narod, izvan kojega ne priznaje se da ima drugoga u Dalmaciji«. Urednikom Narodnog lista ostao je i dalje J. Bjankini, jer je na tome zbog bosansko-hercegovačkog pitanja posebno inzistirao Pavlinović.

Početkom 1877. donio je Dalmatinski sabor jednu novost koja se i otprije sve prisutnije osjećala. Naime, sve više se otvoreno manifestiralo srpstvo i posebno srpska politička misao i pored optužbe od strane vlade i autonomaša. Srbi sve više rade na nepriznavanju državnog hrvatskog prava. Narodna stranka ipak je još jedinstvena, iako su je poneki liberali pokušali oslabiti izazivajući hrvatsko-srpske razmirice. Srbi su se postupno sve više izjašnjavali protiv sjedinjenja, a pomoć su dobijali preko listova »Zastava« i »Glas Crnogoraca«. Neki od njih potajno su se približili autonomašima, a sve do kraja 1878. trajale su u novinskim člancima međusobne optužbe i razmirice. Pravoslavni pop Nikodim Milačić bio je jedan od najodlučnijih pristalica takve politike. On je u »Glasu Crnogoraca« br. 8 od 19. II. 1877. člankom »Srpski zastupnici na Dalmatinskom saboru napao Narodnu stranku, kao krivca koji se najviše protiv srpskoj misli u Dalmaciji i kaže da u cilju obrane srpskog imena na primorju treba osnovati srpski klub u saboru, kao i posebnu srpsku stranku uz propagandno glasilo.

(Nastavlja se)

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinska izborna komisija za izbor predsjednika
Republike Hrvatske

Izborna Komisija Izborne jedinice, broj XL za
izbor zastupnika u Zastupnički dom Sabora
Republike Hrvatske

KLASA: 013-03/92-01/3

UR.BR. 2182-01-01-92-01

Šibenik, 22. srpnja 1992. godine

Na temelju članka 25. stavka 3. Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 22/92), Općinska izborna komisija i na temelju članka 34. stavak 3. Zakona o izborima zastupnika u Sabor Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 22/92 i 27/92), Izborna komisija Izborne jedinice broj XL za izbor zastupnika u Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske,

OBJAVLJUJU

birračka mjesta na kojima će se dana 2. kolovoza 1992. godine od 7 do 19 sati obaviti glasovanje za izbor predsjednika Republike Hrvatske i zastupnika u Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske

1. birračko mjesto broj 1 — OSNOVNA ŠKOLA JURJA DALMATINCA (OŠ «Mate Bujas») — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Crnica — Šibeniku u ulicama:

— Kralja Zvonimira (Bratstva-jedinstva) od broja 1. do 81 (neparni); Biličkoj; Razorskoj; Banjevačkoj; Mosečkoj; Bregovitoj; Tišnjanskoj; Stipe Ninića; Zagradu (2, 4, 6 i 6a); Ive Zaninovića; Paške Trilaje; Biogradskoj; Drvarske; Drniških žrtava; Prilazu tvornici; Tvorničkom putu; Bribirskih knezova (neparni brojevi); Primorske čete; Kornatskoj; Miljevačkoj; Ivana Meštrovića (parni brojevi od 2 do 20 i neparni brojevi od 1 do 11);

2. birračko mjesto broj 2 — AMBULANTA TEF-a ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Crnica u Šibeniku u ulicama:

— Bribirskih knezova (parni brojevi); Tratarskoj; Prokljanskoj; Gavanovoj; Ivana Meštrovića (parni brojevi od 22 pa dalje i neparni brojevi od 13 pa dalje); Putu Smričnjaka; Putu Vidice; Njivicama; Ante Trilaje Antina; Ive Ninića Ivasa;

3. birračko mjesto broj 3 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE GRADE, Ulica kralja Zvonimira 42 (Ulica bratstva — jedinstva), koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od A do M, s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Grada u Šibeniku u ulicama:

— Stara cesta; Kralja Zvonimira (Bratstva-jedinstva) od broja 42 do 160 (parni); Zadar-skoj; Težačkoj od broja 57 pa dalje (neparni) i od broja 108 pa dalje (parni); Istarskoj; Braće Polića; Vuka Mandušića, Primoštenskoj (Prominska); Putu Tanaje; Sedmog kontinenta; Kaprijskoj; Tijatskoj; Ivanjskom putu;

4. birračko mjesto broj 4 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE GRADE, Ulica kralja Zvonimira 42 (Ulica bratstva-jedinstva) koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od N do Ž, s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Grada u Šibeniku u ulicama:

— Stara cesta; Kralja Zvonimira (Bratstva-jedinstva) od broja 42 do 160 (parni); Zadar-skoj; Težačkoj od broja 57 pa dalje (neparni) i od broja 108 pa dalje (parni); Istarskoj; Braće Polića; Vuka Mandušića, Primoštenskoj (Prominska); Putu Tanaje; Sedmog kontinenta; Kaprijskoj; Tijatskoj; Ivanjskom putu;

5. birračko mjesto broj 5 — GRADSKA VIJEĆNICA (prizemlje), Trg Republike Hrvatske, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Stari grad u Šibeniku u ulicama:

— Kralja Tomislava (12. kolovoza 1941.) parni brojevi; Sv. Krševana (Fausta Vrančića);

Stubama Ivana Lukačića; Stubama Dragojevića; Frane Divnića; Andrije Kačića; Stubama Čulinovića; Trgu Republike Hrvatske (Trg Republike); Trgu kralja Držislava (Trg narodnog ustanka); Zagrebačkoj; Krste Stošića (dio Zagrebačke); Pribislavićevoj; Fra Nikole Ružića (19. divizije); Trgu Ivana Pavla II. (Krešimirov trg); Nove Crkve (Trščanska); Grgura Ninskog; Trgu Dinka Zavorovića; Božidara Petranovića; Kraljice Jelene (Jelke Bučić); Staro kazalište; Kralja Zvonimira od broja 1 do 23; Strme stube; Frane Dismanića (Lička); Jurja Utješinovića; Graditelja Skoka; Sedamnaest buntovnika; Jurja Petrovića (Drniška); Trgu pučkih kapetana; Putu groblja; Nikole Vladanova (Primoštenska); Horacija Fortezze (Benkovačka); Skradinskoj; Sv. Luce (Ante Jurli-na); Fausta Vrančića (Mira Višića);

6. birračko mjesto broj 6 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE STARI GRAD Ulica sv. Nikole Tavelića 10 (Pavla Pap-Silje), koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Stari grad u Šibeniku u ulicama:

— Obali prvoboraca; Martinskoj; Zatonskoj; Dobrodolačkoj; Sv. Križa (Paške Guberine); Jurja Dalmatinca; Obali palih omladinaca; Buti Harolda Bilinića (Buta Marka Pola); Jerolima Mondelle (Raslinska); Prolazu kroz zidine; Srimskoj; Zagradu; Trgu Nikole Tomazea; 15. siječnja 1875; Sv. Nikole Tavelića (Pavla Pap-Silje); Petra Nakića (Krste Stošića); Uskočkoj (Partizanska); Trgu kralja Držislava (Trg narodnog ustanka); Kralja Tomislava (12. kolovoza 1941.) neparni brojevi; Jurja Barakovića; Mesarskim stubama; Dobriću; Sv. Julijane (Nikole Njeguša); Vodičkoj; Stubama Petra Kajera (Stubu 12. lipnja 1921.); Prvičkoj; Pod kneževom palačom; Gradskim vratima; Obali oslobođenja; Biskupa Fosca (Bihačka); Jurja Šizgorića (Roberta Visijanića); Antuna Vrančića (29. listopada 1918.); Uskom prolazu; Splitskom putu; Obali Hrvatske mornarice (Obala JM); Zlatinskom prolazu; Trgu Julija Skjavetića (Trg Jurja Šizgorića); Prolazu Bože Dulibića; Trgu Ivana Gorana Kovčića (Trg Sime Matavulja); Martina Kolunića; Antuna Zorića; Ivana Mrnavića;

7. birračko mjesto broj 7 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE VAROŠA, Težačka bb, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Varoša u Šibeniku u ulicama:

— Zadar-skoj od broja 12 do 34; Bosiljke Fulgosi; Ruže Vukman; Zdravka Bege; VII. kontinenta od broja 29 do 37; Paške Zjačića; Nikole Tesle od broja

1 do 161; Ane i Marka Vidovića; Težačkoj od broja 46 do 106 (parni) i od broja 47 do 55 (neparni); Mimincu od broja 18 do 43; Kralja Zvonimira (Bratstva-jedinstva) od broja 2 do 40;

8. birračko mjesto broj 8 — OSIGURAVAJUĆI ZAVOD «CROATIA» — ŠIBENIK, Ulica Stjepana Radića 9 (Borisa Kidriča), koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Varoša u Šibeniku u ulicama:

— Rogozničkoj; Šubićevoj šetalištu od broja 1 do 3 (neparni); 29. listopada 1918. (JNA) od broja 1 pa dalje (neparni); Petra Grubišića; Poljani maršala Tita od broja 2 do 5; Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 1 do 51 (neparni); Mimincu od broja 1 do 16 i brojevi 45 i 47; Sv. Spasa (Nikodina Milaša); Riječkoj; Ante Šantića; Blajburških žrtava (XXVI. divizije); Težačkoj od broja 1 do 45; Nikole Tesle od broja 2 pa dalje (parni);

9. birračko mjesto broj 9 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE METEORIZE — objekt B — 4 (Kafić «Škorpion»), koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Meterize u Šibeniku u ulicama:

— Zapadnoj magistrali; Sopalskoj; Visovačkoj; Bribirskoj; Putu Gvozdenova; Kralja Zvonimira (Bratstva-jedinstva) od broja 83 pa dalje neparni i od broja 162 pa dalje parni; Putu Juras; Putu Dubrave; Svilaj-skoj i Novom stambenom nase-lju;

10. birračko mjesto broj 10 — OSNOVNA ŠKOLA KRALJA PETRA KREŠIMIRA IV. — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od A do M s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Šubićevac u Šibeniku u ulicama:

— Dure Đakovića; Putu Lu-guša; Srednjoj magistrali; Bana Josipa Jelačića (Rade Končara); Naselja Jamnjaka (sve obiteljske zgrade ispod Jamnjaka — sjeverozapadno od OŠ Kralja Petra Krešimira IV.);

11. birračko mjesto broj 11 — OSNOVNA ŠKOLA KRALJA PETRA KREŠIMIRA IV. — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od N do Ž s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Šubićevac u Šibeniku u ulicama:

— Dure Đakovića; Putu Lu-guša; Srednjoj magistrali; Bana Josipa Jelačića (Rade Končara); Naselju Jamnjaka (sve obiteljske zgrade ispod Jamnjaka — sjeverozapadno od OŠ Kralja Petra Krešimira IV.);

12. birračko mjesto broj 12 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE PLIŠĆA, Ulica fra Stjepana Zlatovića (Beogradska), koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od A do K, s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Plišć u Šibeniku u ulicama:

— Vladimira Nazora; Sara-

jevskoj; Eugena Kvaternika (Ljubljanska); Fra Stjepana Zlatovića (Beogradska); Ante Starčevića (Kralja Tomislava); Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 2 do 4 (parni); Sedam Omelića; Stankovačkoj (Titograd-ska); Vilsonovoj; Matije Ivanića; Zrinsko-Frankopanskoj; Slobodana Macure; Dr. fra. Jerolima Milete (Ive Lole Ribara); Dragi (Lenjinov trg);

13. birračko mjesto broj 13 — PROSTORIJE CRVENOG KRIŽA — ŠIBENIK, Ulica Eugena Kvaternika

20. birračko mjesto broj 20 — OSNOVNA ŠKOLA TINA UJEVIĆA (OŠ «Lepa Šarić») — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena M do Ž s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Baldekin III. u Šibeniku u ulicama:

— Skopskoj; Bosanskoj; Trgu Andrije Hebranga (Trg oktobarske revolucije);

21. birračko mjesto broj 21 — OSNOVNA ŠKOLA TINA UJEVIĆA (OŠ «Lepa Šarić») — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od A do LJ s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Baldekin III. u Šibeniku u ulicama:

— Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 54 pa dalje (parni); Mandalinskih žrtava zaključno sa stambenim naseljem Kravice;

22. birračko mjesto broj 22 — OSNOVNA ŠKOLA TINA UJEVIĆA (OŠ «Lepa Šarić») — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od M do Ž s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Baldekin III. u Šibeniku u ulicama:

— Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 54 pa dalje (parni); Mandalinskih žrtava zaključno sa stambenim naseljem Kravice;

23. birračko mjesto broj 23 — OSNOVNA ŠKOLA TINA UJEVIĆA (OŠ «Lepa Šarić») — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od A do LJ s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Baldekin III. u Šibeniku u ulicama:

— Josipa J. Strossmayera; Karlovačkoj; Varaždinskoj; Ivana Gundulića; Marka Marulića; Petra Zoranića; Frana Supila od 1 pa dalje (neparni); Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 89 do 131 (neparni);

24. birračko mjesto broj 24 — OSNOVNA ŠKOLA TINA UJEVIĆA (OŠ «Lepa Šarić») — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od M do Ž, s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Baldekin III. u Šibeniku u ulicama:

— Josipa J. Strossmayera; Karlovačkoj; Varaždinskoj; Ivana Gundulića; Marka Marulića; Petra Zoranića; Frana Supila od 1 pa dalje (neparni); Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 89 do 131 (neparni);

25. birračko mjesto broj 25 — DJEČJI VRTIĆ NA VIDICIMA U ŠIBENIKU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Vidici — Šibeniku u ulicama i stambenim objektima Njegoševa trga — stambeni objekti br. 1 i 2; stambeni objekti s ulazima br. 3 i 4 i stambenim objektima s ulazima br. 5, 6, 7 i 8; stambeni objekti 2A, 2B; 2C i 2D te «Cvjetnog doma» — objekti 2F, 2G i 2H;

26. birračko mjesto broj 26 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE VIDICI — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Vidici — Šibeniku u ulicama i stambenim objektima:

— Frana Supila od broja 2 pa dalje; Ive Družića; Osme udarne dalmatinske brigade svi individualni stambeni objekti i stambeni objekti: A, B, C1, C2, D1, D2, E1, E2 i Njegoševa trga 2E;

27. birračko mjesto broj 27 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE VIDICI — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Vidici — Šibeniku u ulicama i stambenim objektima:

— Osme udarne dalmatinske brigade — stambeni objekti: F, G1, G2, H1, H2, I1, I2, J1, J2, K1, K2, L1, L2, N, O, P, R; Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 133 pa dalje (neparni); Bloci broj 1 i individualni stambeni objekti Grubišića i stambeni objekti na Njegoševu trgu bb;

28. birračko mjesto broj 28 — ŠKOLSKA ZGRADA U MANDALINI — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Mandalina — Šibeniku;

29. birračko mjesto broj 29 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U ZABLAČU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Zablaće — Šibeniku;

30. birračko mjesto broj 30 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U RAŽINAMA DONJIM, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Ražine Donje — Šibeniku;

31. birračko mjesto broj 31 — ŠKOLSKA ZGRADA U RAŽINAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Ražine — Šibeniku;

32. birračko mjesto broj 32 — ŠKOLSKA ZGRADA U DUBRAVI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Dubrava (Dubrava);

(Ljubljanska), koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od L do Ž s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Plišć u Šibeniku u ulicama:

— Vladimira Nazora; Sara-jevskoj; Eugena Kvaternika (Ljubljanska); Fra Stjepana Zlatovića (Beogradska); Ante Starčevića (Kralja Tomislava); Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 2 do 4 (parni); Sedam Omelića; Stankovačkoj (Titograd-ska); Vilsonovoj; Matije Ivanića; Zrinsko-Frankopanskoj; Slobodana Macure; Dr. fra. Jerolima Milete (Ive Lole Ribara); Dragi (Lenjinov trg);

14. birračko mjesto broj 14 — GP «IZGRADNJA» — ŠIBENIK, Ulica Stjepana Radića 30 (Borisa Kidriča), koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od A do L s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Baldekin I. u Šibeniku u ulicama:

— Dr. fra. Jerolima Milete (Ive Lole Ribara); Ante Šupuka (Vlade Perana); Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 6 do 52 (parni); Kamenarskoj; Vatroslava Lisinskog;

15. birračko mjesto broj 15 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE BALDEKINA I. — ŠIBENIK, Ulica Stjepana Radića 46 (Borisa Kidriča), koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od M do Ž, s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Baldekin I. u Šibeniku u ulicama:

— Dr. fra. Jerolima Milete (Ive Lole Ribara); Ante Šupuka (Vlade Perana); Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 6 do 52 (parni); Kamenarskoj; Vatroslava Lisinskog;

16. birračko mjesto broj 16 — ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE — ŠIBENIK, Ulica Matije Gupca 42a, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Baldekin II. u Šibeniku u ulicama:

— 29. listopada 1918. (JNA) od broja 2 pa nadalje (svi parni); Nime Klarića; Stubama S.S. Kranjčevića; Jerka Machleda (Dubrovačka); Vinka Maglice; Ispod Vidičice; Tina Ujevića; Karla Vipauca (Ante Šupuka); Augusta Cesarca; Ivana Mažuranića (Ivana Rendića); Putu prvog šibenskog partizanskog odreda (dio Matije Gupca) od broja 1 do 113; Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 53 do 83 (samo neparni); Antuna Mihanovića; Putu Rokića;

17. birračko mjesto broj 17 — DJEČJI VRTIĆ «BUALE» — ŠIBENIK Ulica P. Preradovića 18, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Baldekin II. u Šibeniku u ulicama:

— Putu prvog šibenskog partizanskog odreda (dio Matije Gupca) od broja 114 do magistrale (parni i neparni); Pulske; Dubrovačkoj (Prištinska); Mostarskoj; Mariborskoj; Bosanskoj (lijeva strana brojevi od 7 do 65);

18. birračko mjesto broj 18 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE BALDEKINA II. — ŠIBENIK, Ulica P. Preradovića 9, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Baldekin II. u Šibeniku u ulicama:

— Bože Perićića (3. studenoga 1944); Velebitskoj; Zaton-skoj; Triglavskoj; Stjepana Radića (Borisa Kidriča) od broja 85 do 87 (neparni); Petra Preradovića;

19. birračko mjesto broj 19 — OSNOVNA ŠKOLA TINA UJEVIĆA (OŠ «Lepa Šarić») — ŠIBENIK, koje obuhvaća birače s početnim slovom prezimena od A do LJ s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Baldekin III. u Šibeniku u ulicama:

— Skopskoj; Bosanskoj; Trgu Andrije Hebranga (Trg oktobarske revolucije);

33. biračko mjesto broj 33 — ŠKOLSKA ZGRADA U RAKOVU SELU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Dubrava (Rakovo Selo);

34. biračko mjesto broj 34 — ŠKOLSKA ZGRADA U DANILU BIRNJU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Danilo Biranji;

35. biračko mjesto broj 35 — ŠKOLSKA ZGRADA U DANILU GORNJEM, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Danilo Gornje;

36. biračko mjesto broj 36 — ŠKOLSKA ZGRADA U DANILU KRALJICAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Danilo Kraljice;

37. biračko mjesto broj 37 — ŠKOLSKA ZGRADA U PERKOVIČU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Sitno Donje;

38. biračko mjesto broj 38 — DRUŠTVENE PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U SLIVNU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Slivno Gornje;

39. biračko mjesto broj 39 — DRUŠTVENE PROSTORIJE U ERCELEZIMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Slivno;

40. biračko mjesto broj 40 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U MRVNICAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Mravnice;

41. biračko mjesto broj 41 — KUĆA LJUBE PERKOVIČA U PERKOVIČU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Perkovići;

42. biračko mjesto broj 42 — DRUŠTVENE PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U PODINAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Podine;

43. biračko mjesto broj 43 — ŠKOLSKA ZGRADA U LEPENICAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Lepenica;

44. biračko mjesto broj 44 — ŠKOLSKA ZGRADA U VRSNU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Vrsno;

45. biračko mjesto broj 45 — ŠKOLSKA ZGRADA U BORAJI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Boraja;

46. biračko mjesto broj 46 — OSNOVNA ŠKOLA U VRPOLJU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u mjesnim zajednicama Vrpole i Donje Polje;

47. biračko mjesto broj 47 — ŠKOLSKA ZGRADA U JADRTOVCU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Jadrtovac;

48. biračko mjesto broj 48 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U BRODARICI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Brodarica;

49. biračko mjesto broj 49 — ŠKOLSKA ZGRADA U KRANJU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Krapanj;

50. biračko mjesto broj 50 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U ŽABORIČU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Žaborić;

51. biračko mjesto broj 51 — DRUŠTVENE PROSTORIJE U GREBAŠTICI GORNJOJ, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Grebaštica Gornja;

52. biračko mjesto broj 52 — ŠKOLSKA ZGRADA U GREBAŠTICI DONJOJ, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Grebaštica Donja;

53. biračko mjesto broj 53 — DONJI DIO DEPENDANSE (HTP Primošten), koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Primošten (Staro Selo i Varoš);

54. biračko mjesto broj 54 — GORNJI DIO DEPENDANSE (HTP Primošten), koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Primošten (ispod i iznad magistrale);

55. biračko mjesto broj 55 — ŠKOLSKA ZGRADA U ŠIROKAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Primošten Južni (Široke);

56. biračko mjesto broj 56 — ZADRUŽNI DOM U DOCU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Primošten Južni (Gornje i Donje Ložnice i Gornji i Donji Vezac);

57. biračko mjesto broj 57 — ŠKOLSKA ZGRADA U VADLJU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Primošten Južni (Vadlj; Stavore);

58. biračko mjesto broj 58 — ŠKOLSKA ZGRADA U KRČULJU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Primošten Burnji (Krčulj i Gracini do Malog Drvenika);

59. biračko mjesto broj 59

— ŠKOLSKA ZGRADA U TRIBEŽIČU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Primošten Burnji (Tribežića, Podgrebena, Drage, Jurina, Balinova, Kalina, Bila i Bosanskog Doca);

60. biračko mjesto broj 60 — ŠKOLSKA ZGRADA U BILINAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Primošten Burnji (Bilina, Prhova, Gričica, Rasoh i Supljaka);

61. biračko mjesto broj 61 — ŠKOLSKA ZGRADA U KRUSEVU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Kruševo;

62. biračko mjesto broj 62 — OSNOVNA ŠKOLA U ROGOZNICI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Rogoznica (Kopača i Svjetionika Mulo) te Mjesnoj zajednici Oglavci i zaselak Supljak;

63. biračko mjesto broj 63 — ŠKOLSKA ZGRADA U ZEČEVU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Rogoznica (Veliko i Malo Zečevo, Veliki Peleš i Podglave);

64. biračko mjesto broj 64 — ŠKOLSKA ZGRADA U DVORNICAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Dvornice (Gornje i Donje Dvornice, Gornje i Donje Modriće, Kosa, Banova, Čikorina, Drage, Luke, Kukurina, Kraljevića, Zastogla, Zasela, Bužinovi, Kanice i Ključa);

65. biračko mjesto broj 65 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U RAŽNJU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Ražanj;

66. biračko mjesto broj 66 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE NA ČELINI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Podglavica, (Stupin, Čelina-Prodanica, Mocire, Rajkovi, Krupljice), Mjesnoj zajednici Jarebinjak (Smokvica i Sirkovina) te Mjesnoj zajednici Sapina Doca (Milinkovićima, Mahali, Kotelji, Pušćetu, Pazdelju, Širokama i Glavici);

67. biračko mjesto broj 67 — ŠKOLSKA ZGRADA U PODORLJAKU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Podorljak i zaselak Babićeva Doca;

68. biračko mjesto broj 68 — PROSTORIJE KUD-a »SLOGA« — ZATON koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Zaton (Donje Banole, Modinci, Bilušićeve strane i Budima do puta prema Raslini);

69. biračko mjesto broj 69 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U ZATONU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Zaton (predio do puta za Raslinu i cijela južna strana Zatona);

70. biračko mjesto broj 70 — ŠKOLSKA ZGRADA U RASLINI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Raslina;

71. biračko mjesto broj 71 — ŠKOLSKA ZGRADA U BILICAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Bilice (Novo selo, Podlukovnik, Grubišići);

72. biračko mjesto broj 72 — ŠKOLSKA ZGRADA U BILICAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Bilice (Piližote, Mikulandre i Vrujle);

73. biračko mjesto broj 73 — ŠKOLSKA ZGRADA U LOZOVCU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Lozovac (Lozovac);

74. biračko mjesto broj 74 — ŠKOLSKA ZGRADA U KONJEVRATIMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Lozovac (Gradina);

75. biračko mjesto broj 75 — DRUŠTVENE PROSTORIJE U GORIŠU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Goriš;

76. biračko mjesto broj 76 — ZADRUŽNI DOM U KONJEVRATIMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u mjesnoj zajednici Konjevrate i naselju Čvrljevu;

77. biračko mjesto broj 77 — ŠKOLSKA ZGRADA U BRNJICI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u naselju Brnjica (MZ Konjevrate);

78. biračko mjesto broj 78 — ŠKOLSKA ZGRADA U SRIMI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Srima;

79. biračko mjesto broj 79 — TURISTIČKI BIRO U VODICAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Vodice na prostoru:

— od autobusnog kolodvoza uz more do granice sa Srimom, sve sjeverno do magistrale i iznad magistrale, te desna strana Ulice Venca Vlahova od broja 2 do 36;

80. biračko mjesto broj 80 — NAUČIČKI CENTAR U VODICAMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dije-

lu Mjesne zajednice Vodice u ulicama:

— Ante Poljička; Vladka Mačeka (Roca Pave); Rade Končara; Matije Gupca; Male Vrujle; Kragujevačkoj; Bribirskih knezova (Kozaračka); Migalovica; V.I. Lenjina; Pamuković Kamila; Brunca (Proleterska) od broja 2 do 56; Ante Starčevića (Proleterska) od broja 58 do 124 i od broja 2 do 124; Mičin Stanka; Ličkoj; Obrove (Kistanjska); Petra Berislavića (Maksima Gorkog) sve sjeverno od magistrale; Magistrala od broja 4; Vlahov Venca od broja 1 do 37; Obala Jurčev Ive Cote; Hrvatskih boraca (Prvoboraca); Dulcin (Partizanska); Braće Kaje; Mirka Zore lijeva strana od broja 1 do 11; Trgu kneza Branimira (Poljana maršala Tita) od broja 75 do 81; Trgu hrvatskih mučenika (Trg I.L. Ribara) od broja 9 do 31; i Prve primorske čete od broja 16 do 44;

81. biračko mjesto broj 81 — TURISTIČKA AGENCIJA »JADRAN-TURS«, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Vodice u ulicama:

Trgu hrvatskih mučenika (Trg I.L. Ribara) od broja 1 do 8; Obala 25. svibnja; Obala Vladimira Nazora; Šetalištu Miše Sladoljeva (Šetalište Moše Pijade); Ive Čače od broja 1 do 7; Žrtava fašizma od broja 1 do 24; Grgura Ninskog (Žrtava fašizma) od broja 19 do 30 i od broja 1 do 30; Fra Pija Fržopa (Žrtava fašizma) od broja 35 do 39 i od broja 1 do 8; Trgu kneza Branimira (Poljana maršala Tita) od broja 1 do 38; Mirka Zore od broja 13 do 23 (i svi parni brojevi); Grgurev Tonča; kao i za birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Gaćezezi i naselju Grabovci;

82. biračko mjesto broj 82 — UPRAVNA ZGRADA »VODIČANKE« — VODICE, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Vodice u ulicama:

— Trgu kneza Branimira (Poljana maršala Tita) od broja 39 do 74; Brunca (Proleterska) neparni brojevi od 1 do 85; Ante Starčevića (Proleterska) od broja 87 do 119 i od broja 1 do 119;

83. biračko mjesto broj 83 — DRUŠTVENI DOM U TRIBUNJU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Tribunj (Varoš i Sovlja);

84. biračko mjesto broj 84 — ŠKOLSKA ZGRADA U TRIBUNJU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Tribunj (predio Rupe);

85. biračko mjesto broj 85 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U PIROVCU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Pirovac (od Ulice Rade Končara i Ulice palih boraca);

86. biračko mjesto broj 86 — KINO DVORANA U PIROVCU, koje obuhvaća birače s prebivalištem na ostalom dijelu Mjesne zajednice Pirovac;

87. biračko mjesto broj 87 — ŠKOLSKA ZGRADA U PUTIČANJIMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u naselju Putičanjima (MZ Pirovac);

88. biračko mjesto broj 88 — ŠKOLSKA ZGRADA U KAŠIČU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u naselju Kašiću (MZ Pirovac);

89. biračko mjesto broj 89 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U DUBRAVI KOD TISNA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Dubrava kod Tisna;

90. biračko mjesto broj 90 — DRUŠTVENI DOM (stara ambulanta) U TISNU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Tisno (osim Gomilice i Ivinja);

91. biračko mjesto broj 91 — TURISTIČKO DRUŠTVO U TISNU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Tisno (Gomilica i Ivinj);

92. biračko mjesto broj 92 — ŠKOLSKA ZGRADA U DAZLINI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Tisno (Dazlina);

93. biračko mjesto broj 93 — ŠKOLSKA ZGRADA U JEZERIMA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Jezera (bez predjela uz more);

94. biračko mjesto broj 94 — POSLOVNA ZGRADA »ŠKOLJIČ« — JEZERA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Jezera (predio uz more);

95. biračko mjesto broj 95 — ŠKOLSKA ZGRADA U BETINI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Betina;

96. biračko mjesto broj 96 — SELO MURTER (Trg seoske izobrazivosti), koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Murter u ulicama:

— jugoistočno od linije desne strane Ulice Tome Mudronje; lijeva strana Ulice maršala Tita od broja 37; desnom stranom Kornatske ulice od Ulice Ivana Mažuranića prema Ulici maršala Tita i lijevom stranom ulice Ivana Mažuranića do Puta Slanice;

97. biračko mjesto broj 97 — RESTORAN »LUKE« MURTER, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Murter u ulicama:

— jugozapadno od linije omeđene desnom stranom Ulice maršala Tita do Kornatske ulice; Kornatskom ulicom; desnom stranom Ulice Ivana Mažuranića do Puta Slanice;

98. biračko mjesto broj 98 — BUTINA — NOVA VIKNICA, koje obuhvaća birače s prebivalištem u dijelu Mjesne zajednice Murter u ulicama:

— sjeveroistočno od linije koju zatvara Trg II. dalmatinske; lijeva strana Ulice maršala Tita od broja 35; i lijeva strana Ulice Tome Mudronje;

99. biračko mjesto broj 99 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U PRVIĆ LUCI, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Prvić Luka;

100. biračko mjesto broj 100 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U PRVIĆ ŠEPURINI, koje obuhva-

ća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Prvić Šepurine;

101. biračko mjesto broj 101 — DRUŠTVENE PROSTORIJE U MJESNOJ ZAJEDNICI KAPRIJE, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Kaprije;

102. biračko mjesto broj 102 — ZADRUŽNI DOM U ŽIRJU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Žirje;

103. biračko mjesto broj 103 — PROSTORIJE MJESNE ZAJEDNICE U ZLARINU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Zlarin i Obonjan;

104. biračko mjesto broj 104 — OSNOVNA ŠKOLA U SKRADINU, koje obuhvaća birače s prebivalištem u Mjesnoj zajednici Skradin (Skradinsko Polje, Velike Bičine) i Mjesnoj zajednici Dubrave;

105. biračko mjesto broj 105 — KREŠIMIROV DOM (Dom omladine), Ulica Petra Grubišića 2 — Šibenik, koje obuhvaća birače s prebivalištem u mjesnim zajednicama: Čista Mala, Dragišići, Čista Velika, Ladevci, Bribir, (Pavići), Medare-Cicvare, Krkovići, Piramatovci, Bilo-Stanovi, Vačani, Žažvić, Ždrapanj, Bratiškovci, Gorice, Plastovo, Velika Glava, Gračac, Sonković, Ičevo-Raskršće, Laškovića i Rupe.

PREDSEDNIK: Hrvobrana Krnić v.r.

ČLANOVI: 1. Dragan Katić v.r. 2. Goran Stojić v.r.

PREDSEDNIK: Igor Lučev v.r.

ČLANOVI: 1. Joško Livaković v.r. 2. Milorad Čurko v.r.

MALI OGLASI

TELEFON: 25-606

PRODAJEM parcelu površine 12.000 četvornih metara po cijeni od 5 DEM, kao cjelinu. Ako se kupuje manje cijena se određuje prema količini kupnje. Ova se parcela nalazi oko 300 metara udaljeno od spomenika s lijeve strane ceste za Drniš. Javiti se na telefon 059/36-924. (2569)

IZNAJMLJUJE se uređen poslovni prostor veličine 70 četvornih metara blizu centra grada. Informacije na telefon 23-731. (2570)

IZNAJMLJUJE prostorijsku površinu 40 četvornih metara, pogodno za svaku djelatnost. Obratiti se na telefon 38-802. (2571)

MLADI bračni par traži jednosoban stan ili garsonijeru u Zagrebu. Ponude na telefon 36-062. (2572)

PRODAJEM automobil »Zastava Furgon Poli«, staru godinu dana s prijednih 15.000 kilometara. Javiti se na telefon 33-220 do 14 sati i popodne na telefon 79-735, tražiti Darija. (2573)

POVOLJNO prodajem plastični čamac »Pasara Elan« duljine 4,90 m sa »Tomas« pentom i postoljem od čamca. Čamac je star oko 9 godina, malo rabljen. Informacije na telefon 85-206, tijekom cijelog dana. (2574)

ŠTENAD njemačkog ovčara starosti od 1 mjesec, od vrsnih roditelja, prodajem. Javiti se na telefon 22-345, poslije 15 sati. (2575)

KAFE u Šibeniku traži iskusnu konobricu. Informacije na telefon 29-872.

IZNAJMLJUJE jednosoban namješten i dvosoban namješten stan. Telefon 39-989. (2567)

PRODAJEM parcelu površine 500 četvornih metara u Bilicama, 150 metara desno od spomenika. Cijena 20 DEM po četvornom metru. Javiti se na telefon 059/36-924. (2560)

PRODAJEM kuću u centru Šibenika s garažom i dvorištem u Težačkoj ulici broj 43. Javiti se na telefon 28-201. (2559)

IZNAJMLJUJE dvokrevetnu sobu s kupatilom i čajnom kuhinjom, djevojkama. Informacije na telefon 26-931. (2560)

IZNAJMLJUJE dvokrevetnu sobu djevojkama. Informacije na telefon 26-931. (2561)

JEDRILICU klase 420 (bez jarbola) prodajem ili mijenjam za kač dužine do 3 metra. Informacije na telefon 83-009. (2562)

IZNAJMLJUJE poslovni prostor, površine 47 četvornih metara i uz to veliki skladišni prostor, ispod Tanaje. Moguć je pristup svim automobilima. Pogodno za obavljanje raznih djelatnosti. Telefon 23-992. (2563)

PRODAJE se kukća katnica u Brodarici kod Šibenika te nedovršena kuća u Bilicama-Stubalj. Cijena 130.000 DEM. Telefon 32-106. (2564)

ORIGINAL ugoditeljsku prikolicu »Adria-Bife« komplet opremljenu prodajem ili mijenjam za VW-kombi 058/48-560. (2565)

IZNAJMLJUJE se jednosoban ili dvosoban stan s posebnim ulazom i dvorištem. Pogodno za tihi obit ili za predstavništva. Za sve informacije obratiti se na telefon 38-371. (2566)

Upravni odbor Javnog poduzeća »Otok mladosti« d.o.o., Šibenik, temeljem članka 13. i 14. Statuta Poduzeća,

raspisuje

NATJEČAJ

za imenovanje

DIREKTORA PODUZEĆA

Osim općih odredbi utvrđenih Zakonom, kandidati moraju ispunjavati i ove uvjete:

- da imaju visoku ili višu stručnu spremu ekonomskog, pravnog, poslovnog, zdravstvenog ili socijalnog smjera,
 - da imaju najmanje jednu godinu radnog iskustva.
- Reizbor je svake četvrte godine, bez ograničenog broja mandata. Molbe s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se Upravnom odboru Javnog poduzeća »Otok mladosti« d.o.o., Šibenik, Petra Grubišića broj 1 (p.p. 29), u roku od 8 dana nakon objave natječaja. Nepotpune i nepravodobno podnijete molbe neće se uzeti u razmatranje.

UPRAVNI ODBOR
Javnog poduzeća
»Otok mladosti« d.o.o.
ŠIBENIK

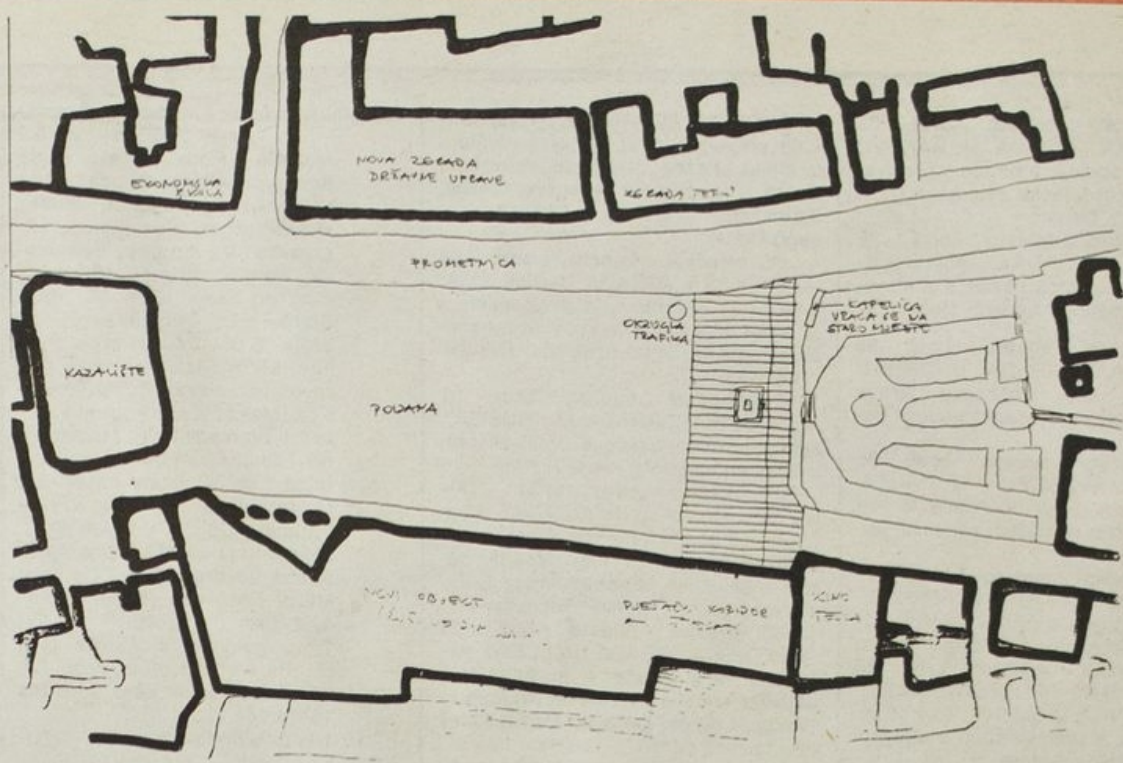
KAKO UREDITI POLJANU?

Kada je na startu ožujka ove godine Sekretarijat za društvene djelatnosti i Sekretarijat za uređenje i korištenje prostora organizirao skup o temi uređenja šireg prostora Poljane i objekata koji je okružuju, Društvo arhitekata Šibenika procijenilo je ovaj trenutak kao jedinstvenu priliku da struka uzme kormilo započete akcije i u bliskoj suradnji s inicijatorima iznjedri dobro rješenje. A dobro rješenje za ovaj izuzetan prostor, procijenjeno je, bio bi arhitektonsko-urbanistički natječaj. Međutim, takvom natječaju prethodi precizan program, a da bi se on satao od stručno odabranih smjernica, članovi šibenskog Društva arhitekata odlučili su tijekom proljeća ove godine provesti između sebe anketu, zapravo anketni natječaj kojim bi bio cilj iznaći potencijale

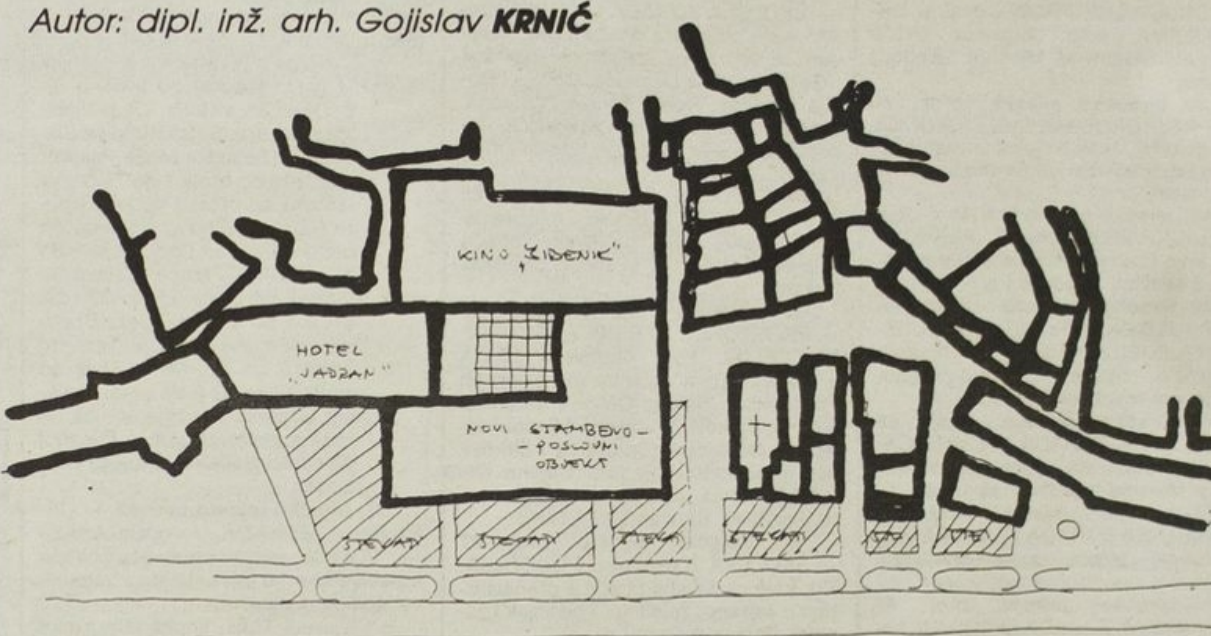
le prostora centra grada i ukazati na njegove probleme.

Noseći u sebi vizije o tome kako urediti prostor centra grada, šibenski arhitekti, njih čak 16 podijeljeni u 7 timova, napravili su isti broj radova koje iznosimo u ovom i, u nekoj narednih brojeva u želji da rješenja animiraju širu javnost i nadležne općinske organe kako bismo zajedno pomogli uređenju prostora kojeg je netko tako nadahnuto nazvao mjestom »gdje se volimo sa svojim gradom«.

Anketni natječaj se provodio do isteka lipnja, a sudionici su imali punu slobodu pristupa zadatku i određivanju granica obuhvata. Anketnim natječajem ujedno se rješavala potencijalna lokacija spomenika hrvatskom kralju Petru Krešimiru IV.

Autor: dipl. inž. arh. Gojislav KRNIĆ

SRUŠITI BIVŠI DOM BIVŠE ARMIIJE

Zadatak natječaja da se sakupi niz idejnih skica — rješenja koji će ukazati na probleme i potencijale prostora centra grada Šibenika (Poljana), osim potpune slobode prijedloga sadrži i obvezni dio — lociranje spomenika hrvatskom kralju Petru Krešimiru IV. Poštivajući pravo na totalnu slobodu prijedloga slobodan sam predložiti smjernice za izradu uvjeta natječaja za urbanističko-arhitektonsko uređenje centra Šibenika.

I. PRISTUP PROBLEMU

Analiza postojećeg stanja — Poljana Da li je Poljana urbanistički definirana u cijelom svom okruženju?

1. Kazalištem
2. Zgradom Ekonomske škole
3. Krešimirovim domom i trgovom
4. Zgradom Šupuk
5. Ostalim stambenim zgradama
6. Glavnim gradskim prometnicama
7. Perivojem Luge Maruna — crkva Gospe van Grada
8. Kinom »Tesla«
9. Perivojem Roberta Visianija
10. Domom JNA

Odgovor je negativan iako se takav zaključak ne bi mogao donijeti bez prethodne dugotrajne analize.

Ako je odgovor negativan, što je to što prostor čini nedefiniranim? Prostor čini nedefiniranim:

- Krešimirov dom i trg
- Zgrada Šupuk
- Gradska prometnica
- Kino »Tesla«
- Dom JNA

Obrazloženje Krešimirov dom i trg — zgrada Šupuk Analizom prostora na potezu Ekonomska

škola — zgrada TEF-a, nameće se da »šupljina« u prostoru stvorena umjetnim i nepotrebnim trgovom pred Krešimirovim domom »razbija prostor« — stvarajući duple prostore trgovca bez potrebe.

Gradske prometnice Dvije glavne gradske prometnice u bitnom narušavaju cjelovitost Poljane. Sa dvije od četiri strane presijeca prostor trga.

Kino »Tesla« Objekt na uglu bloka zgrada očito svojim volumenom ne zadovoljava.

Dom JNA Nestankom funkcije za koju je građen gubi svoj osnovni smisao opstanka na tom prostoru.

II. RJEŠENJE PROBLEMA

Rješenje problema je u dobivanju čistih prostornih kontura gradskog centra — Poljane. To znači da sve četiri strane trga moraju imati jasne i čvrste prostorne odrednice. To se postiže na način:

- a) Zapadna strana trga — kazalište
- b) Sjeverna strana trga — novi blok objekta u liniji objekta Ekonomske škole, sve do zgrade TEF-a, visine zgrade TEF-a (ruši se kuća Šupuk)
- c) Istočna strana — ostaje zatečeno stanje crkva Gospe van Grada i zgrada SDK
- d) Južna strana trga — kino »Tesla«, zgrada se diže do razine zgrade »Transjug«, Dom JNA se ruši u cijelosti osim klasicističke kuće. Gradi se novi kompleks objekata, na mjestu Doma, ide paralelno rubom Poljane sve do kina »Tesla«, što znači prelazi preko Ulice V. Nazora, gornjeg dijela perivoja Roberta Visianija.

Uklada se promet ulicom V. Nazora i u funkciji prometa ostaje samo Ulica kralja Zvonimira. Na taj način trg poprima čvrsto okruženje. Promet ostaje samo s jedne strane što je u ovom trenutku neizbježno. Podjela prostora je moguća u četiri osnovne grupe namjena:

- Zapadna strana — kulturna
- Sjeverna strana — Državna uprava (gradska — županijska)
- Istočna strana — duhovna
- Južna strana — javni sadržaji

Namjena nove zgrade na sjevernoj strani je državna uprava (gradska-županijska). Objekt se povezuje na Krešimirov dom i čine jednu cjelinu. Glavni ulaz u novu zgradu je centralno po sredini, s jakim naglašenim prilaznim stubištem. Na I. etaži poviše ulaza soba gradonačelnika s balkonom prema Poljani. Naglašeni izraz sa svim obilježjima gradske uprave, orijentacija prema Poljani i svim ostalim sadržajima, mogućnost obraćanja pučanstvu u raznim prigodnim situacijama (balcon kazališta se više u te svrhe ne koristi).

Na Poljani ne može biti spomenik kralju Petru Krešimiru IV. (prilog s obrazloženjem — lokacija tvrđava Sv. Mihovila) jer je prostor potpuno neučestan.

Dvored uz Ulicu kralja Zvonimira može se eventualno ukloniti. Hodna ploha Poljane treba biti kompletno izmijenjena i to u materijalu i obradi. Gornja linija Poljane vraća se u prijašnje stanje. Na istočnom uglu Poljane vraća se kamena okrugla trafika. Također se na svoje staro mjesto vraća kapela ispred crkve Gospe van Grada. Uklanjanjem prometa prema obali prostor pred stepeništem perivoja Luge Maruna u jednom dijelu podesan je za spomenik šibenskom težaku — pučki skromni spomenik (puku pučko — kralju

kraljevsko). Ulicu fra Stjepana Zlatovića treba u potpunosti obnoviti.

Zgrada kina »Tesla«, volumenski se povećava te u visini prvog kata spojena je na novi objekt koji prelazi preko Ulice VI. Nazora zahvaća gornji dio perivoja R. Visianija uvučena 5-6 metara od donjeg ruba Poljane, zadržava se obvezatno fontana u unutrašnjem prostoru novog objekta. Objekt ide sve do bivšeg ulaza u Dom JNA kad se linija objekta povlači prema »zidinama« koje ostaju na istom mjestu. Donja linija objekta ide 4-5 metara od linije perivoja. Objekt se zatim sužava na liniji između kina »Tesla« i zgrade »Transjuga«.

Visina novog objekta je visina vijenca kazališta, te mogućim krovnim rješenjima za još jednu etažu.

Namjena objekta: Gradska kavana, stalaška udruženja — javni život i ostali sadržaji.

Perivoj R. Visianija u srednjem dijelu doživljava izmjene. Ograda prema Ulici V. Nazora se uklanja, te se omogućava bočni ulaz po cijeloj dužini. Na sredini nasuprot vodoskoka, do starih zidina smješta se mala pozornica za razne pučke zabave.

Ulica VI. Nazora do kraja zgrade HTP pretvara se u niz prostora za sjedenje s javnom ukrasnom rasvjetom po sredini. Srednji i donji dio perivoja se spajaju lukovima po cijeloj širini.

Trg Ivana Gorana Kovačića tijekom ljeta pretvara se u glavnu ljetnu pozornicu. Promjene u širem okruženju — obala Prijedlog da se državna uprava smjesti na Poljanu, sadašnja zgrada općine na obali postaje viškom.

Prijedlog je da se objekt sruši. Trg pred kinom »Šibenik« također. Potrebno je izgraditi novi objekt, čije prizemlje je

javni sadržaj a etaže stambena namjena. Objekt se uvlači i oslobađa prostor ispred prema obali tako da se štekati prošire po cijeloj obali i sadašnji »mrtvi« prostor pred općinom oživi.

Stambena namjena objekta je poseban zahtjev kako bi život doša do ruba obale tijekom cijelog dana. Na ovaj način otvaraju se prema obali objekti koji su sada sakriveni iza zgrade općine, te se bar dio starog dijela Šibenika ponovno »vraća« na mjesto na kome je već bio.

Uklanjanjem prometa prema obali promet se rješava na način da on ide Ulicom kralja Zvonimira, Ante Starčevića zatim prema Tehnološkoj cesti vraća se nazad prema novoj javnoj višetažnoj gradskoj garaži, spušta sa platoa na sadašnji autobusni kolodvor, ide zatim Splitskim prolazom koji se jednim dijelom nadsvodi i spaja Sarajevsku ulicu prema Muzičkoj školi.

Bivša zgrada »Revije« se ruši te novi objekt koji se u prizemlju uvlači čini jednu prostornu cjelinu sa novim grand hotelom »Krka«. Zbog važnosti prostora u grand hotelu »Krka« garaže za potrebe gostiju nisu u hotelu već u gradskoj garaži. To treba posebno uvjetovati kako bi se svi ti sadržaji potrebni gradu radili paralelno.

Sadašnji autobusni kolodvor, pretvara se u objekt marina usluga, a peroni se zadržavaju za turističke autobuse.

Na platou poviše ulaza u »Luku« trebala bi biti zaglavna željeznička stanica i novi autobusni kolodvor.

Prostor »Luka« bi trebalo u prvoj fazi smanjiti sve do obale Dobrika, a taj prostor preusmjeriti gradu za maritimne potrebe.

NAŠA VRIMENA

Lipo je gledati ŠKICE kako uredit POLJANU, i siguran sam da ima puno načina kako bi se to moglo riješiti.

Kako riješiti DŽEP I FRIŽIDER to je najteže pitanje, najveća praznina na našim prostorima. Mnogi to rješavaju kroz OBEĆANJE, a znademo svi da OBEĆANJE nije u obliku BONA i ne možeš za njega kupiti ništa osim nekoliko glasača.

Ima ih puno šta misle da ćemo s OBEĆANJIMA U EUROPI. Ja mislim da ćemo ponovno TRBUHOM ZA KRUHOM pa makar na tri mjeseca. Veselili smo se svim našim ljudima koji su se vraćali IZVANKA, a ima nas puno šta ćemo se veseliti ako uspijemo otići vanka.

Moje razmišljanje priklanja je GRIŠPE. Nakon dugo vremena stitja se doći poviriti.

Pozdravlja san ga sa: »SPASITELJU DOMOVINE.« Nije mu bilo pravo ali to je sitnica za njegov OBRAZ, jerbo on obraz doživljava ka zaštitu od vanjski nepogoda. Može padati bilo šta samo neka ne pada nešto šta bi ga ozlijedilo.

Pita me GRIŠPE di san, šta radin. Kažen da san na ČEKANJU. Je stvarno se puno čeka za dobiti DOMOVNICU. Mogli su puno bolje to riješiti kaže GRIŠPE. Ne čekan DOMOVNICU, nego KRUH naš SVAGDAŠNJI ili POSA objašnjava GRIŠPI.

Aaaaa tako pomalo iznenađen GRIŠPE nastavlja. Reka san ti da udeš u moju stranku, a za

početak samo glasuj ZA NAS i bit će sve u redu.

Obećavali ste pedeset godina i sad ste ponovno počeli obećavati i spasavati DOMOVINU. Zanim me di bi naša posa kad bi glasa za VAS. Možda bi me stavila za gradonačelnika u KOTORU, MOSTARU, SARAJEVU, ili ZEMUNU. Do jučer je HRVATSKA počimala i završavala u FOTELJI u kojoj si sidiš, a danas si priko noći iz MARANGUNA posta PRAVAŠ, malo san se ljutlje na GRIŠPU.

Vrimena se minjaju kaže GRIŠPE i zamolija me da ne vičen glasno jerbo je njihova stranka bez KOMUNISTA.

Zamolija san ga da prominemo temu, jerbo bi mi moga proraditi ČIR, a tablete guštaju 700 HRD, a je nisan platija ni struju za prolitno tromjesecje.

A o čemu ćemo pričati zapitao je GRIŠPE. O svemu samo ne o politič reka san mu. Kad ćemo slisti i zaigrat na karte ka u ona lpa vrimena predlaže GRIŠPE.

Ko nan brani — kažen GRIŠPI — samo mogu

za KIL čiste ARJE. Prošla su ta vrimena kad se moglo zaigrati za PIĆE I ICE. Dobro je da su prošle i neka su zauvijek prošle moj KREŠE javi se PARONA.

Slažen se, draga moja PARONA, da je dobro što su prošle ta vrimena, samo ova vrimena koja su sad teško prolaze.

Možda bi sve brže prolazilo da naša DRŽAVA graniči sa IRAKOM a ne sa SRBIJOM. Možda bi manje bija ŠTUF kad bi bilo manje ovi šta peru MOZAK i stalno ponavljaju kako SUNCE izlazi na ISTOKU, a zalazi na ZAPADU, a mi to već znademo, a spoznali smo to prije dvi godine bolje nego ikad. Šta onda da radimo pita PARONA.

Dok smo na ČEKANJU možemo jedino ZIVATI I MOLITI BOGA.

Moliti BOGA možemo bilo di, a ZIVATI samo na mistima di ne letu GOLUBOVI pa makar i GLUBOVI NAZDRAVLJE VAŠ KREŠE